Тыднёвік Магілёўскі



№ 15 (79) 21 — 27 красавіка 2000 г. Кошт 50 руб.

ДА 14-Й ГАДАВІНЫ ЧАРНОБЫЛЬСКАЙ ТРАГЕДЫІ

Толькі вера і ратуе



Хто і як займаецца ў нас чарнобыльскай праблемай? Здаецца, простае на першы погляд пытаньне выклікала ў нашага карэспандэнта, пры спробах высьветліць яго, даволі вялікія складанасьці. Выявілася, што ведамстваў нібыта шмат, але дзейнічаюць яны часьцяком няўзгоднена і паасобку, а таму – неэфэктыўна.

Пачаў я сваё "дазнаньне" з абласнога камітэту па экалёгіі. І адразу натрапіў на нечаканае: "Ахова прыроды не датыкаецца да чарнобыльскай праблематыкі. Гэта справа міністэрства па надзвычайных сытуацыях".

У адпаведным аддзеле аблвыканкаму давялося паразмаўляць з намесьнікам кіраўніка Віктарам Сушковым. Паводле ягоных сьцьверджаньняў, вялікіх праблемаў у чарнобыльскіх справах няма. Ён ахвотна паведаміў, што ў кожным раёне ёсьць прыборы ЛВЧ (лічыльнікі выпраменьваньня чалавека), што людзі штогод правяраюцца, што існуе жорсткі кантроль за захаваньнем абумоўленых нарматываў і якасьцю сельгаспрадукцыі. У Магілёве, параіў ён, можна праверыць сумнеўныя прадукты ў Цэнтры гігіены й эпідэміялёгіі ды на рынках. Тое ж можна зрабіць у кожным райцэнтры...

А я чамусьці ўзгадваю грамадзкі і чынавенскі настрой напрыканцы 80-х, калі яшчэ часта і сур'ёзна вялася паўсюль гаворка пра пасьледкі аварыі на ЧАЭС. Тады ўсіх хвалявалі словы: зона, радыяцыя, радыёнукліды, выпраменьваньне, стронцый і цэзій. Сёньня ад высокага чыноўніка спакойна чую: "Жыць можна зараз усюды, дзе не вышэй за 15 кюры, дзе няма абавязковага адсяленьня". Пажадана, зразумела, каб пры гэтым выконваліся правілы паводзінаў. Але сам жа і прызнае, што гэтага практычна няма. Людзі карыстаюцца лесам, рачулкай, калі ёсьць побач зь вёскай, зьбіраюць грыбы і ягады, пасьвяць каровак на закінутай пашы. Ясна, хаця адказны работнік гэтага не прызнаў, што таксама паводзяць сябе калгасы і саўгасы, фэрмы. Мо, дакладней сказаць, менавіта таму паводзяць сябе небясьпечна людзі, што прыклад даюць гаспадарчыя дзяржаўныя прадпрыемствы?

Да таго ж факты, што паведамілі мне ў Цэнтры гігіены і эпідэміялёгіі, не зусім стасуюцца, мягка гаворачы, з спакойным настроем аблвыканкамаўскага аддзела, хаця і называецца ён надзвычайным. У большасьці калгасаў няма адпаведных санітарных пашпартоў, ня складзены сьпісы асобаў, якім дазваляецца працаваць на зямлі, дзе ёсьць радыёнукліды. Ніхто нікога даўно не навучае нормам і правілам бясьпечнай працы. Можа таму, што пры гэтым яны даведаюцца пра невядомыя ім альбо забытыя рэчы. Пра тое, што маюць права на 2 камплекты спэцыяльнага адзеньня, якое павінны "цэнтралізавана" мыць. Пра тое, што для іх павінна існаваць адмысловая лазьня. А насамрэч людзі працуюць, як правіла, у сваім, самі і захоўваюць "спэцадзеньне" як могуць і ўмеюць. Лазьня, калі ёсьць – дык ёсьць, а няма – дык няма. Доктарка Цэнтра Галіна Царыкевіч да ўсяго дадае, што ў шматлікіх калгасах, што працягваюць весьці гаспадарку "у зоне", не абсталяваны належным чынам мэханічныя двары, месцы захоўваньня транспарту, гаспадарчыя пляцоўкі. Тэхніку паўсюль мыюць на адкрытым паветры ці ў памяшканьнях, дзе няма адпаведных фільтраваных ці "зачыненых" сьцёкаў. Забруджаная вада вольна трапляе ў глебу ды вадаёмы. Скарыстаныя для мыцьця тэхнікі прылады і сродкі не зьбіраюцца і не зьнішчаюцца адпаведным чынам. Ва ўсе раёны накіраваныя строгія санітарныя "прадпісаньні", ды толькі на выкананьне іх патрэбныя грошы. А ў каго, цікава, яны сёньня ёсьць?

Для паўнаты, як тое кажуць, карціны патэлефанаваў у Краснапольскі райвыканкам, у тамтэйшы надзвычайны аддзел. Ён не назваўся, а я не запытаўся пра прозьвішча. Важна было, што скажа чалавек, які займаецца справай там, у самым забруджаным раёне – так бы мовіць, сярэднестатыстычны дзяржаўны чыноўнік, "пастаўлены на Чарнобыль". Адказвае, між іншым, сумленна і шчыра: праблемаў шмат і яны вядомыя. Патрэбныя асьвета і антычарнобыльская прапаганда (у сэньсе навучаньня людзей, асабліва дзяцей, прафіляктычным мерам). Пажадана лепшае, чым ёсьць цяпер, харчаваньне, зноў жа найперш – для дзяцей. Не пашкодзіла б мець больш сучаснае мэдычнае абсталяваньне, больш эфэктыўныя лекі. Аднак на ўсё патрэбныя грошы, а іх – няма. Нават на выплату заробкаў сродкі ў раёне іншым разам шукаюць па паўгады...

Пэсымызм, які адчувальна гучаў ва ўсіх маіх суразмоўцаў, паступова адолеў і мяне. Відавочна, што шырокага дзяржаўнага супраціву чарнобыльскай навале няма. Ёсьць прывыканьне да жыцьця на небясьпечных тэрыторыях. Ёсьць абыякавасьць да лёсаў дзяцей, якія рызыкуюць патрапіць пад непасрэднае ўзьдзеяньне радыяцыйных рэчываў. Ёсьць дзіўная вера ў тое, што навала ледзь не мінула, бо нездарма ж "высочайше дозволено" усім "чарнобыльцам" жыць там, дзе хочуць, не зьвяртаючы ўвагі на пасьледкі і ўмовы.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

ДА ЛЕНІНСКАЙ ГАДАВІНЫ

Усе – на суботнік!

Шматгадовая савецкая традыцыя жыве і квітнее ў нас. Можа, хочацца верыць, ня кожны наш цяперашні школьнік ведае пра Леніна тое, што калісьці для нас было абавязковым і неаспрэчным: Ленін – самы жывы, самы чалавечны чалавек. Можа, школьнікі зараз ведаюць нарэшце праўду пра гэтага стваральніка камуністычнай сыстэмы і дзяржавы, якія прынесьлі сьвету столькі гора, крыві і пакутаў.

Аднак жа ў нас прыхільнікі гэтага чалавека і ягоных антычалавечых мэтадаў забесьпячэньня людзей шчасьцем на вякі спакойна і ўпэўнена, нават па гаспадарску, ходзяць па вуліцах, засядаюць у дзяржаўных кабінэтах...

Заўтра – суботнік. Фармальна – заўтра. А распачаўся ён у абласным цэнтры за тыдзень-два да чарговай ленінскай гадавіны. Праўда, ня ўсюды сёньня адважваюцца называць суботнік менавіта ленінскім: як быццам, суботнік і суботнік. Аднак кантэкст "сьвята працы" ад гэтай сарамлівасьці не мяняецца.

...Я б на адзін суботнік схадзіў абавязкова і ў добрым настроі. На суботнік па канчатковаму прыбіраньню аджыўшага ідэалягічнага сьмецьця, у першую чаргу – шматлікіх каменных і гіпсавых ідалаў-Ільлічоў, што запалянілі нашыя гарадзкія і вясковыя ляндшафты. Можа б тады і з мазгоў хутчэй сыйшла камуністычная твань, і людзі нарэшце адчулі б сябе гаспадарамі ў сваім доме, а не парабкамі і прасіцелямі міластыні ў дзяржавы.

Але калі рабіць справу грунтоўна, то адным суботнікам тут не абыйсьціся. Патрэбная руплівая праца з дня ў дзень, з года ў год. Ды яна, дарэчы, ужо даўно пачалася, і спыніць яе няздольны ніхто, нават самы "чалавечны чалавек", і тым больш ягоныя духоўныя нашчадкі. Бо назва ёй – Кола Гісторыі, якое рухаецца толькі наперад.

В.АЎРАМЕНКА





Магілёўская Хвіліна памяці й смутку



Каардынацыйная нарада прадстаўнікоў дэмакратычных палітычных і грамадзкіх арганізацыяў абласнога цэнтра прыняла плян мерапрыемстваў па адзначэньні Дня чарнобыльскай трагедыі. Вырашана не праводзіць, як гэта было ўсе папярэднія гады, шэсьця і мітынгу. Тыя, хто будзе мець жаданьне прыняць удзел у масавай акцыі, змогуць гэта зрабіць, калі далучацца да менскага "Чарнобыльскага шляху".

У Магілёве ж мяркуецца правесьці аднагачасовыя жалобныя набажэнствы ў Саборы і Касьцёле пры ўдзеле ўсіх, каму памятны гэты трагічны дзень – 26 красавіка 1986 году. Адмысловыя набажэнствы замоўленыя. Пасьля іх удзельнікі акцыі жалобы і смутку накіруюцца ў цэнтар горада, да пляцоўкі побач з фантанам на Першамайскай. Тут яны паўстануць у форме жывога Крыжа, запаляць сьвечкі і Хвілінай памяці і смутку адзначаць самую трагічную падзею ў найноўшай гісторыі Бацькаўшчыны.

Аргкамітэт акцыі запрашае магілёўцаў далучыцца да адзначэньня 26 красавіка. Набажэнствы ў саборы Трох Сьвяціцеляў і касьцёле Сьвятога Станіслава пачнуцца а 6-й гадзіне ўвечары. Хвіліна маўчаньня пад кранальны гук чарнобыльскага звана на Першамайскай пройдзе пазьней, пасьля іх завершаньня.



Кроніка тыдня ад Сымона Глазштэйна

Шкада, што няма часу (хаця, калі сказаць шчыра, жаданьня таксама) праверыць – якім чынам выявілася ініцыятыва калектыву магілёўскай швэйнай фабрыкі "Вясьнянка" наконт працоўнага суботніку. Дзяржаўныя мясцовыя газэты паведамілі, што менавіта тут, на фабрыцы, нарадзілася ідэя правядзеньня сёлетняга "сьвята працы". Ня ведаю, як вам, шаноўныя чытачы, а мне неяк няёмка ад думкі пра тое, за каго лічыць нас нашая ўлада. І колькі гадоў, страх падумаць. А мы нібыта верым...

Два выпадкі, на працягу аднаго тыдня, міліцэйскага затрыманьня людзей (у Шклове і Асіповічах) з наяўнымі доказамі іхняга ўдзелу ў распаўсюджваньні наркатычных рэчываў – гэта, згадзіцеся, замнога нават для цяперашняга разбэшчанага часу. Магчыма, распаўзаньне атруты тлумачыцца тым, што міліцыя на гэтым фроньце працуе лепш за лекараў. І значна лепш, зразумела, за пэдагогаў і бацькоў. Наркатычная залежнасьць, як называюць хваробу спэцыялісты, маладзее ў нашай краіне таксама як і злачыннасьць.

У абласным цэнтры днямі стала на ўнівэрсытэт больш. Такі высокі статус атрымаў машынабудаўнічы інстытут. Мне ж памятаецца леташні скандал вакол імя тагачаснага рэктара Ходырава. Невядома, дарэчы, чым ён скончыўся. Таму дзіўна, якім чынам, не адказаўшы грамадзтву на гэтае пытаньне, можна сьпяшацца з наданьнем установе вышэйшай ступені ў сыстэме навучаньня і, заўважце, выхаваньня. Імкненьне безпадстаўна насіць больш высокае званьне, чым гэта адпавядае праўдзе, ёсьць, на маю думку, найбольш яркай праявай правінцыяналізму, ад якога менавіта такім чынам хочуць зьбегчы. Такая вось дыялектыка.

Распараджэньнем гарвыканкаму цяпер будаўнікі маюць права здаваць у эксплюатацыю негатовыя будынкі. Дарабляць будуць гаспадары. З аднаго боку – нейкая дурнота. А з другога – даўно насьпеў час. Усё роўна жыхары новых дамоў заўсёды пачынаюць жыцьцё ў іх зь перарабак і зьменаў таго, што пакінулі ім будаўнікі згодна праекту. Толькі час і матэрыялы марнаваліся. Цяпер усё выглядае лягічна. Каб, зразумела, ня сорам за такія рашэньні напрыканцы другога тысячагодзьдзя.

У Магілёве затрымалі тых, каго падазраюць у "продажы" юных магіляўчанак на маскоўскія путанавыя рынкі. Варта адзначыць, што маскоўскі кірунак стаў для гэтага віду крымінальнага бізнэсу вельмі папулярным. У гэтай справе адбылася поўная інтэграцыя. Яна сталася, праўда, вынікам ня вечнай дружбы суседніх народаў, а недапушчальна дрэннага матэрыяльнага стану нашага грамадзтва, асабліва моладзі. Калі хочацца есьці, апрануцца, адпачыць, а грошай на гэта няма, бо няма працы, – не да маралі.

Яшчэ адной формай падатку "парадавалі" прамыслоўцаў адпаведныя ўстановы. Цяпер прадпрыемствы будуць скідвацца на патрэбы мэдычнай галіны. Сьвятая, здаецца, справа. Але такіх справаў сьвятых – кожная, за якую ня возьмесься. А заводаў, якіх падаткі не палохаюць, адзінкі. Ім бы хто дапамог у абнаўленьні тэхналёгіі, станочнага парку, набыцьці новых спажыўцоў...

Сто гадоў з дня нараджэння Гаўрылы Гарэцкага (малодшага брата славутага пісьменьніка Максіма Гарэцкага) – выдатнага навукоўцы, акадэміка, доктара геолага-мінэралягічных навук адзначылі ў Горках, дзе ён жыў і працаваў. Сусьветна прызнаны вучоны, ён прайшоў усе энкавэдэшныя выпрабаваньні. Ці варта гаварыць, што ніякім шпіёнам ці здраднікам Радзімы Гаўрыла Гарэцкі ня быў. Каты ягоныя былі менавіта такімі, хаця й дзейнічалі ад імя гэтай самай "радзімы". Іншы раз падумаеш: а ці не адбываецца тое ж самае зь некаторымі нашымі людзьмі сёньня? Я маю на ўвазе тых, хто верна служыць "краіне" (чытай – рэжыму), нават не шкадуючы сябе. Ці не атрымаецца й тут, што такое служэньне абернецца злачынствам, бо не спалучаецца з законнасьцю і маральлю.

Да сустрэчы. Сымон Глазштэйн.



У Беларусі сёньня жыве больш за 2 мільёны чалавек, якія пацярпелі ад аварыі на Чарнобыльскай АЭС. У іх ліку 7298 ліквідатараў, якія сталі інвалідамі (з 11300, што прымалі ўдзел у аварыйнай працы). Паводле прынятага Вярхоўным Саветам у лютым 1991 года Закона аб сацыяльнай абароне грамадзян, якія пацярпелі ад чарнобыльскай катастрофы, на сёньня прадастаўленыя матэрыяльна-мэдычныя ільготы ўсім дзецям, хворым на анкалёгію, а таксама ўдзельнікам ліквідацыі пасьледкаў аварыі ў зонах, што першымі падлягалі эвакуацыі. Штогод, пасьля пазначанага вышэй часу, фінансаваньне праграм, зьвязаных зь ліквідацыяй наступстваў аварыі на ЧАЭС, памяншаецца. Пры тым, што штогод павялічваецца колькасьць людзей, якія хварэюць у сувязі з узьдзеяньнем на іх радыяцыйных фактараў.

Калі ж высмакчам чарнобыльскі воблак?

Знаёмцеся: СЯНЬКО Ягор Ягоравіч, прафэсар катэдры агульнай фізікі Магілёўскага ўнівэрсытэта, былы дэкан фізыка-матэматычнага факультэта. Праблематыка яго навуковых дасьледаваньняў яшчэ з часоў асьпірантуры – канцэнтрацыя радыёактыўнасьці ў атмасфэры ў залежнасьці ад мэтэаралягічных умоваў. У 60-я гады ён працаваў у Чалябінску (гэта было ўжо пасьля той першай, але замоўчанай савецкімі ўладамі, аварыі на атамнай электрастанцыі), даволі шмат часу правёў на першай у сьвеце атамнай электрастанцыі ў Обнінску.

У 1986 годзе, адразу пасьля Чарнобыльскай катастрофы, дэкан фізмата Я.Сянько напісаў ліст у абкам партыі і аблвыканкам, у якім паведамляў аб характары сваіх навуковых дасьледаваньняў і гатоўнасьці ўзяць удзел у мерапрыемствах па ліквідацыі наступстваў ядзернага выбуху. Ліст вярнуўся да рэктара пэдінстытута з прыпіскай "для разъяснения Сенько". Рэктар нічога "разъяснять" ня стаў, маўляў, сам усё разумееш.

Я задаў Ягору Ягоравічу некалькі пытаньняў.

– Прайшло амаль 14 год пасьля катастрофы. Нагаворана, напісана шмат. Людзі на такую інфармацыю ўжо амаль не рэагуюць. Можа, і сапраўды ўжо нічога страшнага няма? І няма сэнсу турбавацца пра гэта?

– Не, турбавацца ёсьць пра што. Пачнем з таго, што пэрыяд паўраспаду і цэзія-137, і стронцыя-190 каля трыццаці гадоў. Пра адносна поўны распад можна будзе казаць прыблізна праз трыста год. За 14 гадоў не распалася і чацьвертай долі гэтых радыёактыўных рэчываў. І заражаныя мясьціны застаюцца дагэтуль небясьпечнымі для людзей. Пацьверджаньне таму – дзіцячая хваравітасьць. Асабліва рост захворваньняў шчытападобнай залозы, пераважна ў тых дзяцей, каму на дзень аварыі было да трох год ці якія нарадзіліся адразу пасьля аварыі. Але пра гэта падрабязьней размаўляйце з мэдыкамі. Асаблівая небясьпека для людзей цяпер у тым, што гэтая халера патрапіла ўжо ў харчовы ланцуг: радыёактыўныя расьліны – жывёлы, якія харчуюцца гэтымі расьлінамі – чалавек, які спажывае мяса гэтых жывёлаў – ад чалавека і жывёлаў угнаеньне на палі, адтуль зноў у расьліны і так раз за разам мы прапускаем праз сябе парэшткі чарнобыльскага воблака, пакуль ня ўсмокчам яго цалкам.

– Як жа мне, звычайнаму абывацелю, абараніцца ад гэтага? Ці ёсьць прыборы індывідуальнага карыстаньня, з дапамогай якіх я мог бы распазнаць радыяцыйна небясьпечныя прадукты?

– Не, індывідуальных прыбораў няма. Або яны вельмі недакладныя. Аналіз прадуктаў трэба рабіць у лябараторных умовах. Ёсьць такая лябараторыя ў нашым унівэрсытэце, ёсьць на кожным буйным рынку. Там і думаюць пра абарону звычайнага абывацеля. Калі ня хочаце рызыкаваць, патрабуйце ў гандляра на рынку дакумэнт аб радыяцыйным кантролі. Хаця й там інфармацыя няпоўная. Лябараторныя прыборы выяўляюць толькі гамафон, інтэнсыўнасьць гамавыпраменьваньня. Гэта характэрны і важны паказчык, але ёсьць іншыя, якія ў лябараторыях рынкаў не выяўляюцца.

– Скажыце, калі ласка, а вы сам купляеце прадукты на рынку?

– Купляю. Я знаёмы з супрацоўнікамі лябараторыі на Менскім рынку, і я ім давяраю.

Што ж, паверым аўтарытэтнаму меркаваньню прафэсіянала і будзем спакойна купляць прадукты на Менскім рынку. Бо, зь іншага боку, а што ж нам яшчэ застаецца?

Гутарыў М.БУЛАВАЦКІ



Фота А. Ліціна



...Куды пойдзеш у нашым пасёлку

Хутка павінна адбыцца справаздачна-выбарчая канфэрэнцыя афіцыйнай прафсаюзнай арганізацыі ААТ "Шклозавод Кастрычнік" (п.Ялізава Асіповіцкага раёна) і ўнясеньне зьменаў у калектыўную дамову. Зьмены ў "канстытуцыю" прадпрыемства ўжо распрацаваныя. На ўсіх сходах працоўных структурных падразьдзяленьняў пад ціскам мясцовага прафбоса Л.Татарыцкай і адміністрацыі завода (дырэктар – А.Мазура) прымаецца толькі адзіная папраўка: аказаньне матэрыяльнай дапамогі ў памеры 3-х мінімальных заробкаў у выпадку знаходжаньня работніка ў лякарні звыш як паўтара месяца. Усе спробы ўнесьці зьмены па памеру заробку (на заводзе ён не адпавядае заканадаўчым патрабаваньням) і па ўмовах працы (яны амаль што сярэднявечныя) душацца ўсімі даступнымі дырэктару і прафсаюзнай начальніцы сродкамі.

Такім чынам ігнаруецца Генэральнае тарыфнае пагадненьне і Галіновае тарыфнае пагадненьне паміж прафсаюзамі, урадам і галіновымі міністэрствамі, паводле якіх сярэдні заробак мусіць складаць 135% мінімальнага спажывецкага бюджэту, а ўмовы працы – адпавядаць санітарна-гігіенічным нормам.

Вось і атрымліваецца, што два найгалоўных чалавека ў Ялізаве, бо пасёлак – гэта найперш шклозавод, дамагаюцца толькі захаваньня свайго спакойнага і забясьпечанага жыцьця. "Няма магчымасьці павялічэньня заробку!" – лямантуюць яны. Але ж мы ведаем, што па выніках працы за мінулы год чысты прыбытак склаў 67 млрд. недэмінаваных рублёў. Каму яны пайшлі? На гэтую тэму з рабочымі начальства не размаўляе. Працаўнікам даводзіцца самім рабіць высновы. Усё больш у сувязі з гэтым размоваў аб тым, што прадпрыемства раскрадаюць новыя гаспадары, якія кантралююць вытворчасьць: расейскія фірмы "Лада Холдынг" і "Лада ОМС". Менавіта таму такая добрая для эканомікі справа як прыватызацыя знаходзіць у Ялізаве ўсё менш прыхільнікаў. З заводу нават пайшоў ліст да Адміністрацыі краіны з просьбай аб вяртаньні прадпрыемства пад апякунства дзяржавы.

Аднак вернемся да прафсаюзаў. На заводзе іх два: афіцыйны і свабодны. Першы абараняе інтарэсы начальства, другі – рабочых. Таму першы дырэктару любы, а другі – наадварот. Менавіта дзякуючы намаганьням сябраў СПБ хутка будзе зноў адноўленая на прадпрыестве праца ФАПа, больш-менш рэгулярна цяпер паднаўляюцца ў цэхах аптэчкі. Нават тое, што ўпершыню ў калектыве напярэдадні новага году кожны рабочы атрымаў падарунак для сваіх дзяцей – таксама заслуга свабоднага прафсаюза. Раней, калі абодва бацькі працавалі на заводзе, падарунак давалі толькі аднаму зь іх. Ёсьць у свабоднага прафсаюза іншыя добрыя пляны.

Аднак яны могуць ня спраўдзіцца. Начальства нас гоніць і пераследуе, а людзі, на жаль, маўчаць. Вельмі зрэдку хто-ніхто ўспамінае пра сваю годнасьць: нядаўна, прыкладам, адзін рабочы цэха шклотары некалькі дзён адмаўляўся ад працы, пакуль яму ня выдалі неабходны спэцабутак. Збольшага людзі па дабрыні сваёй схільныя "разумець цяжкасьці адміністрацыі", якія шмат год усё ніяк не сканчаюцца, і цярпець зьдзекі над сабой, – абы не пазбавіцца працы. А куды пойдзеш у нашым пасёлку?!

Аднак жа адчуваньне такое, нібы патроху пачынае расьці самасьвядомасьць людзей. Магчыма, праявіцца гэта падчас працоўнай канфэрэнцыі. Ва ўсялякім выпадку мы маўчаць не зьбіраемся.

Алесь МІХАЛЬЧУК, актывіст Свабоднага прафсаюза Ялізаўскага шклозавода "Кастрычнік"

Хрыстос уваскрос – сапраўды уваскрос!

Дарагія браты і сёстры!

Трываючы ў 40-дзённай пустыні Вялікага Посту, часьцей зьбліжаемся да церпячага Хрыста падчас разважаньня Крыжовага Шляху, удзелу ў рэкалекцыях і сьпяваньня Горкіх Жальбаў. Хочам падзякаваць Збавіцелю за Яго бясконцую любоў да нас.

Аднаўляецца і адраджаецца Касьцёл на Беларусі: менаваныя новыя біскупы, утвораная Віцебская дыяцэзія.

Мінула два месяцы з таго часу, калі я прыняў магілёўскую парахвію і ўвесь дэканат, якім кіраваў Ксёндз Уладзіслаў Блін – цяперашні Віцебскі біскуп. Уваходзячы ў абавязкі пробашча, хачу працягваць распачатую маім папярэднікам справу.

Юбілейны Год – гэта надзвычай багаты ў Божую Міласэрнасьць час, калі існуе магчымасьць атрыманьня юбілейнага адпусту, спаўняючы вызначаныя Касьцёлам умовы. І мы, сьвятары, дапамагаем у гэтым. Хочам у нашай парахвіі і дэканаце агарнуць сардэчным клопатам кожнага чалавека. Аднак "жніво вялікае, але працаўнікоў мала". Таму заахвочваю вас да гарлівай малітвы за новыя пакліканьні з нашых парахвіяў, каб не бракавала сьвятароў, братоў і сёстраў законных да службы Божай на беларускай зямлі, асьвечанай крывёю стольких ахвяр найлепшых сыноў і дачок Касьцёла і Бацькаўшчыны.

Надыходзіць вясна – надзея адраджэньня жыцьця, пацьверджанага Зьмёртвыхпаўстаньнем Хрыста. Ён сваёй сьмерцю вызваліў нас з-пад улады граху і вярнуў нам годнасьць Божых дзяцей.

З гэтай радаснай нагоды жадаю ўсім вам, каб моц Уваскрослага Хрыста напоўніла вашыя сэрцы верай, надзеяй і любоўю. Няхай Зьмёртвыхпаўсталы Збавіцель дапамагае вам у зьнясеньні цяжараў штодзённага жыцьця!

Весяліцеся, бо Хрыстос уваскрос! Алелюя!

З сардэчнымі сьвяточнымі віншаваньнямі

ваш пробашч і дэкан

Ксёндз Роман Факсінскі з супрацоўнікамі





Расклад набажэнстваў у Архікатэдры сьвятога Станіслава

Вялікая Пятніца 21 красавіка
а 15-й гадзіне – Крыжовы Шлях
а 18-й гадзіне – Літургія Вялікай Пятніцы і Мукі Пана

Вялікая Субота 22 красавіка
а 9-й, 10-й, 11-й, 12-й, 13-й, 14-й, 15-й, 16-й, 17-й гадзінах пасьвячэньне велікодных страваў
а 21-й гадзіне – Вілігія Вялікдня (Сьвятая Імша і Літургія Вялікай Суботы)

Нядзеля Ўваскрашэньня Пана 23 красавіка
а 7-й гадзіне – Рэзурэкцыя (Сьвятая Імша)
а 9-й гадзіне – Канцэрт харавой музыкі
а 10-й гадзіне – Арган
а 11-й гадзіне – Сьвятая Імша
а 12-й г. 30 хв. – Сьвятая Імша для дзяцей
а 15-й г. 30 хв. – Хор Сяргея Лішчанкі
а 17-й гадзіне – Сьвятая Імша для моладзі
а 18-й гадзіне – Арган
а 19-й гадзіне – Сьвятая Імша

Велікодны Панядзелак 24 красавіка
а 9-й гадзіне – Сьвятая Імша
а 11-й гадзіне – Сьвятая Імша
а 18-й гадзіне – Сьвятая Імша

Падчас Велікоднага Трохдзёньня у нашай парахвіі будзе госьцем Апостальскі Нунцый на Беларусі Арцыбіскуп Дамінік Грушоўскі.

САРДЭЧНА ЗАПРАШАЕМ!

Песах трэба адзначаць!

Габрэі ўсяго свету сваю пасху – Песах – пачалі сьвяткаваць двума днямі раней за каталіцкую. Гэтак адбываецца на зямлі ўжо 4 тысячы гадоў у азначэньне сыходу народу габрэйскага зь Ягіпту. Паводле Старога запавету 600-тысячны народ, які прагнуў волі, пакінуў зямлю фараонаў, дзе падвяргаўся рабству і перасьледу. Сорак гадоў блуканьня па пустэчы прывялі нарэшце габрэяў у зямлю абетаваную, дзе заснавалі яны сваю незалежную і вольную дзяржаву. Шмат якія яшчэ цяжкасьці і пакуты давялося перaадолець народу ў наступныя вякі і часы. Аднак ён не скарыўся, не пахіснуўся ў веры сваёй. Ня здрадзіў Богу свайму...

Сьвята волі і надзеі такім было заўжды. І ў часы старадаўняй велічы Ізраільскай дзяржавы. І ў часы сярэднявечных ганеньняў. І ў часы фашысцкіх гета. І ў часы камуністычнага крывадушша. "Песах трэба абавязкова адзначаць", – памятаю, як настаўляла на гэты конт мяне мая бабуля.

І сапраўды, сьвята памяці і надзеі, волі і радасьці трэба адзначаць! Хто не пасьпеў своечасова, – яшчэ ёсьць магчымасьць. Сьвята доўжыцца тыдзень.

Зь Песахам усіх!

Сымон ГЛАЗШТЭЙН, да якога далучаюцца чытачы і рэдакцыя "ТМ"

СЭНСАЦЫЯ?

Беларусь парушыла эмбарга ААН

У брытанскай прэсе зьявілася інфармацыя аб тым, што пры пасярэдніцтве Расеі Беларусь заключыла зьдзелку з Іракам на мадэрнізацыю сыстэмы супрацьпаветранай абароны гэтай краіны і падрыхтоўку неабходнага ваеннага пэрсаналу для яе абслугоўваньня. Паведамляецца аб тым, што "перамовы наконт гэтай зьдзелкі, якая ўяўляе сабою недапушчальнае парушэньне эмбарга ААН на пастаўкі зброі краіне-агрэсару, вяліся паміж Багдадам і ваеннымі экспэртамі Беларусі". Брытанская прэса паведамляе, што дамова пра гэта была падпісаная з дазволу Масквы сёлета ў лютым падчас знаходжаньня ў Багдадзе высокапастаўленай беларускай дэлегацыі на чале зь віцэ-прэм'ерам Уладзімерам Замяталіным.

Паводле БЕЛАПАН

P.S. Афіцыйнага камэнтару адпаведных беларускіх ведамстваў агенцтва БЕЛАПАН на дзень выхаду нашай газэты ў сьвет ня мела.

ПАВЕДАМЛЯЮЦЬ НАШЫ КАРЭСПАНДЭНТЫ

...з Шклова

Палова аўтобусных маршрутаў паміж вёскамі раёну скарочана ў сувязі зь вясновай пасяўной кампаніяй. Па горадзе яшчэ можна праехацца, а дабрацца да вёскі – як пашанцуе. Якая там насамрэч адбываецца эканомія паліва – невядома. Тут важна іншае: якія меры прынятыя для яе, пасяўной, забесьпячэньня, бо па гэтым "паказчыку" ацэньваецца начальніцкае шчыраваньне.

Па ініцыятыве старшыні райвыканкама А.Агеева ў раёне зьмяніліся старшыні ў 4 калгасах, мяецца намер правесьці замену кіраўнікоў яшчэ ў чатырох, а ў двух калгасах кіраўнікі знаходзяцца пад асобным кантролем. У гаспадарцы з красамоўнай назвай "Імя Леніна" за апошні час зьмянілася ажно чацьвёра старшыняў, але справы не палепшыліся там нікольки. Замены вельмі часта сканчаюцца перастаноўкай начальніка з месца на месца. Затое па раёну бяз справы ходзяць двое выдатных спэцыялістаў, кандыдатаў сельгаснавук, але нікому яны непатрэбныя, бо няўгодныя са сваімі навацыямі і самастойнасьцю.

...з Крычава

Апошнім часам у раёне імкліва расьце колькасьць людзей, якія пакутваюць на сухоты. Зараз хворых 73 чалавекі на 100 тысяч насельніцтва. Гэта значна болей, чым па вобласьці і па краіне. Спэцыялісты называюць сухоты хваробай бедных людзей, якія ня маюць магчымасьці працяглы час правільна харчавацца, жыць у нармальных пабытовых умовах.

Усё больш маладых жыхароў раёна шукаюць працу за межамі роднага краю. Па інфармацыі загадчыка аддзела райвыканкаму па справах моладзі В.Жывіцкага сёлета больш за 60 маладых крычаўлянаў паедуць на сельскагаспадарчыя працы ў Краснадарскі край (Расея), а яшчэ 15 – у Чэхію. Неафіцыйная міграцыя моладзі з раёна не падлягае дакладнаму акрэсьленьню.

...з Мсьціслава

На пачатак года ў раёне зарэгістравана 164 сям'і, у якіх ёсьць вялікія праблемы з выхаваньнем дзяцей. Больш за 300 непаўнагадовых хлопчыкаў і дзяўчынак пастаянна не даядаюць, дрэнна апранутыя, ня маюць нармалёвых умоваў для самастойных заняткаў і адпачынку. Многія дзеці ўсьлед за бацькамі паляць, ужываюць сьпіртовыя напоі, а тое й наркатычныя рэчывы. Для іх створаны Цэнтар сацыяльна-пэдагагічнай і псыхалягічнай дапамогі. Пачала сваю працу гэтая ўстанова з таго, што прадастаўляе падлеткам магчымасьць правесьці тут нармальную ноч і крыху падсілкавацца.

...зь Бялынічаў



Калгасьнікі гаспадаркі з гучнай назвай "Наша перамога" жывуць зараз надзеяй, што іх прыбярэ да сябе магілёўская вытворчая фірма "МАГАТЭКС".

Гарадзкія шэфы ня толькі расшчодрыліся гэтымі днямі на сродкі для закупу насеньня, угнаеньняў і паліва, але й накіравалі на працу сваіх людзей. Выключная большасьць калгасьнікаў з заміраньнем сэрца чакае: ці спраўдзіцца спадзеў на тое, каб гаспадарка, што жыве на мяжы поўнага развалу, сталася структурным падразьдзяленьнем гарадзкой вытворчай фірмы.

Аляксандар ШЧАРБАК, Андрэй КУЗЬМІН, Міхась КАРПЕЧАНКА

У Бабруйску абвешчаныя судовыя рашэньні

Як мы паведамлялі ў мінулым нумары, Бабруйская фэміда ўзяла перапынак на разглядзе адміністратыўных справаў затрыманых грамадзянаў падчас сьвяткаваньня ў горадзе Дня Волі. Суд днямі аднавіўся.

На думку міліцыі падлягаюць суду 6 чалавек. Пакуль разьбіраюцца з Алесём Чыгіром і Юрыем Кісьляком. Ленінская раённая судзьдзя Галіна Савасьцьянчык у якасьці сьведкаў выклікала супрацоўнікаў міліцыі маёра У.Красікава, маёра В.Рэкіша і капітана У.Пянчука. Усе яны падчас судовага дазнаньня блыталіся ў паказаньнях, адказвалі на ўдакладняльныя пытаньні няўпэўнена. Судзьдзя, аднак, мала зьвяртала на тое ўвагі, як і на тое, аб чым даводзілі на судзе прадстаўнікі затрыманых: міліцыянты ня склалі своечасова пратаколы, затрымлівалі людзей з парушэньнем сваіх паўнамоцтваў, сканфіскавалі без належнага афармленьня рэчы затрыманых і г.д. Судзьдзя прагледзела апэратыўныя тэлекадры, зробленыя міліцэйскім апэратарам, якія, дарэчы, абвергнулі абвінавачваньні. Але ўсё было, відаць, сплянаванае напярэдадні. Вырак такі: адміністратыўнае папярэджаньне.

Па заяве прадстаўнікоў пакараных рашэньне бабруйскага раённага суду будзе абскарджанае ў абласны суд.

Яўген ЧАПУРЫШКІН, старшыня Бабруйскага аддзяленьня БХК

МОЎНЫЯ СПРЭЧКІ

Пан – польскі зварот?

Як гэта ня прыкра сьцьвярджаць, але ж пераважае думка, што слова "пан" прыйшло ў нашую Беларусь з Польшчы. Хутчэй за ўсё, гэтая няслушная думка ёсьць вынікам існаваньня ў нашай сьвядомасьці яшчэ ня зьніклых савецкіх стэрэатыпаў. Дастаткова будзе ўзгадаць часта спатыканую ў савецкіх падручніках "буржуазно-панскую Польшу" ці проста "польских панов". За савецкім ладам слова "пан" у беларускай мове канчаткова набыло адценьне клясавасьці, польскасьці, нечага варожага нарэшце. Тады ж у мове запанаваў шырока знаны ўва ўсім сьвеце ды ўсюдыісны "товарищ"...

Узапраўды ж слова "пан" – грэцкага паходжаньня, а ня польскага, чаго зацята трымаюцца нашыя слоўнікі іншамоўных словаў. Гэтак называлі ў старажытнасьці бога лясоў. Потым бог Пан стаўся апекуном паляўнічых, пастухоў, пчалярства. Лічылася, што гэты бог быў спагадлівым, дбайным ды лагодным. Калі ж ён сердаваў з чаго, дык наводзіў на навакольле панічны жах. У гонар бога Пана ў антычныя часы выбудоўвалі храмы – Пантэоны. Ды й сёньня ў складаных словах грэцкага паходжаньня, якіх у нашай мове ці мала, "пан" адпавядае беларускаму слову "ўсё" – панацэя, панарама, пантаміма; імёны Сьцяпан, Панкрат, Панфіл. Гэтыя імёны сымбалізуюць божую зьверхнасьць. Слова "пан" жыве й дасюль сярод італьянцаў і, як выявілася, нават мардвіноў. Ці гэта таксама польскі ўплыў?

Няможна трымацца польскага паходжаньня "пана" яшчэ й таму, што праваслаўная царква проста не магла запазычыць у палякаў-каталікоў такія словы, як паніхіда, панікадзіла. Такім чынам, думаю, можна лічыць больш абгрунтаванай тую думку, што прыгожыя звароты "пан, паня, паніч, паненка" – гэта словы, што йдуць з глыбіняў нашае слаўнае вялікалітоўскае гісторыі, а ня з Польшчы. Гэтыя звароты, якімі беларусы штораз радзей сёньня паслугоўваюцца, падкрэсьліваюць асабовасьць чалавека. Гэтаксама й спрадвечнабеларускія словы "спадар, спадарыня, спадарства", якія актыўна ўжываем зараз як звароты, адразу ж падкрэсьліваюць павагу да асобы ды наладжваюць гутарку ў добрым рэчышчы.

Да слова кажучы, "пан" – такі самы польскі зварот, як і ўкраінскі, славацкі ці чэскі.

Віталь БУГАЁЎ

Праграма тэлебачаньня з 24 па 30 красавіка

•• Понедельник, 24 апреля ••

Праграму тэлеканалаў мы друкуем на замову чытачоў. Гаспадары праграмы падаюць нам яе на расейскай. Рэдакцыя фізычна (па часе) не пасьпявае яе перакласьці. Просім разглядаць гэтыя старонкі як тэхнічна-службовы матэрыял, які ня мае дачыненьня да зьместу й характару нашай газэты.

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.05 Новости.
8.15 Резонанс.
9.10 Потребительская корзина.
9.25 «Сегодня с вами...»
9.50 Здоровье.
10.15 Детский экран.
10.45 «По коням!..» Киноочерк.
10.55 Видеозарисовка.
11.15 «Кофе с ароматом женщины».
11.55 «Чернобыль. Фантомы».
12.05 Теленавигатор.
12.25 Музыкальный салон.
13.10 Бездельник.
13.35 Видеозарисовка.
15.15 «Тайный мир Алекс Мак». Заключительная серия.
15.40 Мультфильм.
15.50 ТВ — школе.
16.10 Авто-парк.
16.20 Премьера песни.
16.30 «Брагинские заметки». Телеочерк.
17.10 «А музыка звучит...»
17.40 Туробъектив.
18.00 Видеозарисовка.
18.05 «Через всю войну». Телеочерк.
18.30 «Понедельник с «Христофором».
18.45 Международные спортивные новости.
19.20 Политические диалоги.
19.50 «Кофе с ароматом женщины».
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 КВН. 1/8 Евролиги.
23.30 Криминальная хроника.
23.35 Третий тайм.
0.15 «Неизвестный Наполеон». Видеофильм.

ОРТ

16.00 «Нежный яд».
17.00, 23.30 Новости.
17.30 «С легким паром!»
18.00 Как это было. Сын Хрущева: предатель или герой? Дело 1943 года.
18.45 Ричард Чемберлен в триллере «Идентификация Борна». 1-я серия.
19.45 Спокойной ночи, малыши.
20.00 Время.
21.00 Сериал «Секретные материалы».
21.55 «Взгляд».
22.35 Сериал «Майк Хаммер. Маленькая мисс Убийство».
23.45 «Паранормальные явления. Закрытое досье».

РОССИЯ

7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20 Телеспецназ: «Дежурная часть».
8.40 «Арена — спорт».
9.20 «Цыганка».
10.05 «Санта-Барбара».
15.40 Мультсериал «Сказки о фее Амальке».
16.30 «Башня».
16.55 Почти РТР.
17.20 Док. фильм.
18.20 Вино-шоу-кур.
19.40 «Дикий ангел».
20.40 Джоан Коллинз, Тимоти Далтон, Жан-Пьер Омон и Стивен Берхофф в телесериале «Грехи» (США).
22.30 «Футбол + ТВ».
23.25 Телеспецназ: «Дежурная часть».

НТВ

16.30 Впрок.
16.40 Детектив «Клиент».
17.40 Криминал.
18.00, 21.00 Сегодня.
18.40 Герой дня.
19.00 «Ее звали Никита» (Канада - США).
19.50 Совершенно секретно.
21.45 «Криминальная Россия». «ТТ» для киллера». Часть 1-я.
22.20 Сегоднячко.
23.00 Сегодня в полночь.
23.25 «Антропология».
0.10 Лига чемпионов.

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Я к Вам лечу воспоминаньем», «А вдруг получится». Мультфильмы.
12.15, 13.45 Дж.Верди. Опера «Ломбардцы» в постановке театра Ла Скала.
14.45 «На изломе красоты». Художник А.Герасимов.
15.00 Новости.
15.10 Кино — детям. «Чародей».
15.35 Берега Набокова.

НА КАНАЛЕ БТ

13.40 Пунктир.
14.20 «Скарбы.Сценический белорусский костюм».
14.40 Мультфильмы.

МОГИЛЕВ-1

6.30,7.10 «Ранехонько!»
7.00 Астро-дайджест.
8.05 «Искушение». Телесериал. .
8.55 «Удивительные животные». Док. сериал.
9.20 «Девичья весна». Худ. фильм.
16.30 «Диагноз: убийство». Телесериал.
17.20 Мультфильмы.
17.30 «Путешественники во времени». Док. сериал.
18.00, 20.00 Праздник в Вашем доме.
19.00 Тяжелый день.
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.45 «Сентиментальное путешествие на картошку». Худ. фильм.
22.05 Астро-дайджест.
22.15 «Семья в желтом». Детектив.

2-Й КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
8.10 ТВ-6.
10.45 «Музыкальная коллекция»(повтор).
15.00 Программа на польском языке.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 Городские новости.
18.45 «Одержимые самолетами». Док.фильм.
19.10 Мультфильм.
19.30 «Поздравления».
20.15 «В гостях у бабки Агапки».
20.30 «Поздравления».
21.20 Высокая мода.
21.30 Городские новости.
21.45 Психологическая драма «Даже не пытайся».
23.10 Спортивная программа.

•• Вторник, 25 апреля ••

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.20 Новости.
8.15 Политические диалоги.
8.40 Потребительская корзина.
8.55 Видеозарисовка.
9.15 ТВ — школе.
15.10 «Тайный мир Алекс Мак-2».
15.35 Видеокурс итальянского языка.
16.05 Видеокурс английского языка.
16.30 ТВ — школе.
17.10 Сельчане.
17.35 «Поет Лариса Трухина».
17.50 Хоккейная лига.
18.10 «Москва — Минск».
18.40 Международные спортивные новости.
19.20 Хоккей. Беларусь — Австрия. 2-й и 3-й периоды.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
21.55 Видеозарисовка.
22.00 «Кофе с ароматом жензины».
22.45 Криминальная хроника.
22.50 Музыка без границ.
23.30 Хоккей на траве. Кубок обладателей Кубков. Передача из Бреста.
23.50 «Неизвестный Наполеон». Видеофильм.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 0.00 Новости.
8.15 «Нежный яд». Сериал.
9.15 Джентльмен-шоу.
9.45 Как это было. Сын Хрущева: предатель или герой? Дело 1943 года.
10.30 Сериал «Новые приключения Синдбада».
13.30 «Вместе».
14.20 «Невероятные приключения Джонни Квеста».
14.40 Возможно все.
15.00 «Царь горы».
15.25 ...До шестнадцати и старше.
16.00 «Нежный яд». Сериал.
17.30 Планета КВН.
18.00 Ищу тебя.
18.45 «Идентификация Борна». 2-я серия.
19.45 Спокойной ночи, малыши.
20.00 Время.
21.00 Фильм Андрея Тарковского «Солярис». 1-я и 2-я части.

РОССИЯ

8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20 Телеспецназ: «Дежурная часть».
8.40 «Арена — спорт».
9.20 «Цыганка».
10.05 «Санта-Барбара».
11.00 Телеспецназ.
11.30 Москва — Минск.
15.40 «Сказки о фее Амальке».
16.30 «Башня».
16.55 Сиреневый туман.
17.25 «Колизей».
18.25 «Устами младенца». Телеигра.
19.40 «Дикий ангел». Телесериал.
20.40 Телесериал «Грехи» (США).
22.30 Денни Де Вито в комедии «Человек эпохи возрождения» (США).
0.50 Телеспецназ: «Дежурная часть».

НТВ

5.00, 5.30, 5.45, 6.00, 6.30, 6.45, 7.00,
7.30 «Сегодня утром».
7.45 Интересное кино.
7.55 Совершено секретно. Информация к размышлению.
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 Независимое расследование.
10.15 Путешествия натуралиста.
10.45 Мультфильм «Кот в сапогах».
11.30 «Старый телевизор» вспоминает: «Неизвестная война». «Освобождение Белоруссии».
13.30 Сериал «Семнадцать мгновений весны».
15.35 Сериал «Лоис и Кларк. Новые приключения супермена».
16.30 Впрок.
16.40 Детектив «Клиент».
17.40 Криминал.
18.40 Герой дня.
19.00 «Ее звали Никита» (Канада — США).
19.50 «Глас народа».
21.45 «Криминальная Россия». «ТТ» для киллера». Часть 2-я.
22.20 Сегоднячко.
23.00 Сегодня в полночь.
23.25 «Антропология».

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Аттестат зрелости». Худ. фильм.
13.10 Вальсы И.Штрауса.
13.45 Мультфильмы.
14.20 «Кто там...»
14.50 Живое дерево ремесел.
15.00 Новости.
15.10 Кино — детям. «Чародей». Телесериал.
15.35 Мировая деревня. «Музыка Великого поста».
15.50 «Ночь разведенных мостов». Док. фильм.
16.05 Ортодокс.

МОГИЛЕВ-1

6.30,7.10 «Ранехонько!»
7.00 «Навіны раніцы».
8.05 «Искушение». Телесериал.
8.45 «Удивительные животные». Док. сериал.
9.10 «Сентиментальное путешествие на картошку». Худ. фильм.
16.30 «Диагноз: убийство». Телесериал.
17.20 Мультфильм.
17.30 «Терра икс». Док. сериал.
17.55, 20.00 «Праздник в Вашем доме».
19.00 Бобруйский вариант.
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.45 «Слезы капали». Комедия.
22.10 Астро-дайджест.
22.20 «Парижские тайны». Мелодрама.

2-Й КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
8.10-12.00 ТВ-6.
15.00 Программа на польском языке.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 Мультфильм.
18.40 «Пляж» Телесериал.
19.25 «Поздравления».
21.00 «Супернаука. Разговор с животными». Док. фильм.
21.25 Высокая мода.
21.35 Худ.фильм «Фонтан».
23.10 Спортивная программа.

•• Среда, 26 апреля ••

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.10 Новости.
8.15 «Сегодня с вами...»
8.40 Потребительская корзина.
8.55 Видеозарисовка.
9.10 ТВ — школе.
9.40 Видеокурс итальянского языка.
10.10 Мультфильм.
10.25 Зорная ростань.
11.10 «Кофе с ароматом женщины».
12.35 Компьютерный полигон.
14.25 Ток-шоу «Карамболь».
14.55 Видеозарисовка.
15.15 «Тайный мир Алекс Мак-2».
15.40 «5 х 5».
16.10 ТВ — школе.
16.35 Сфера. «Черная быль».
17.10 «Всемогущий Боже». Музыкальный фильм.
17.30 «Макаенка,9».
18.00 «Путь без следов». Чернобыльская рапсодия.
18.40 Международные спортивные новости.
18.55 Видеозарисовка.
19.15 «Сегодня с вами...»
19.45 Лотерея «Толока».
19.55 «Кофе с ароматом женщины».
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 «Событие». Видеофильм.
22.00 «Черный аист». Социальная драма В.Турова.
23.35 Криминальная хроника.
23.40 Королевская охота.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.15 Новости.
8.15 «Нежный яд».
9.15 Смехопанорама.
9.45 Ищу тебя.
10.30 Сериал «Новые приключения Синдбада».
13.30 «Вместе».
14.20 «Невероятные приключения Джонни Квеста».
14.40 Классная компания.
15.00 Зов джунглей.
15.25..До шестнадцати и старше.
16.00 «Нежный яд».
17.30 Маски-шоу.
17.55 Футбол. Товарищеский матч. Сборная России — сборная США (в перерыве: 18.45 Погода. 18.50 Спокойной ночи, малыши).
20.00 Время.
21.00 Комедия «Суета сует».
22.40 Мстислав Келдыш в программе «Цивилизация».

РОССИЯ

7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20 Телеспецназ: «Дежурная часть».
8.40 «Арена — спорт».
9.20 «Цыганка».
10.05 «Санта-Барбара».
15.40 «Сказки о фее Амальке».
16.30 «Башня».
16.55 «Круглая дата». Михаил Кононов.
17.25 «Кинескоп» с Петром Шепотинником». Приключенческое кино.
18.25 Сам себе режиссер.
19.40 «Дикий ангел». Телесериал.
20.40 Телесериал «Грехи» (США).
22.30 Мужчина и женщина. Гость программы — писательница Лариса Васильева.
23.15 Мелодрама «Пчелка».
0.50 Телеспецназ: «Дежурная часть».

НТВ

18.00, 21.00 Сегодня.
15.35 Сериал «Лоис и Кларк. Новые приключения супермена».
16.30 Впрок.
16.40 Детектив «Клиент».
17.40 Криминал.
18.40 Герой дня.
19.00 «Ее звали Никита» (Канада - США).
19.55 Суд идет.
21.45 Комедия «Высокий блондин в черном ботинке» (Франция).
23.30 Сегодня в полночь.
23.55 «Антропология».

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 «Прощай, Рокфеллер». Худ. фильм.
13.15 Романсы на стихи А.К.Толстого.
13.45 Мультфильмы.
14.20 «15-й подъезд».
14.45 Живое дерево ремесел.
15.00 Новости.
15.10 Кино — детям. «Чародей». Телесериал.
15.35 «Беседы о русской культуре».
16.10 Документальные фильмы.

НА КАНАЛЕ БТ

13.15 Тяжелый день.
13.35 Бобруйский вариант.
13.55 Мультфильмы.

МОГИЛЕВ-1

6.30,7.10 «Ранехонько!»
7.00 «Навіны раніцы».
8.05 «Искушение».Телесериал.
8.50 «Удивительные животные». Док. сериал.
9.15 «Парижские тайны». Мелодрама.
16.30 «Диагноз:убийство». Телесериал.
17.20 Мультфильмы.
17.40 «Р.Д.С.». Док. фильм.
18.40 «Трагедия,которую не остановит время».
19.00 «Откровенно...». Специальный выпуск.
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.00 «Ярость природы». Док. сериал.
20.50 «Летчики Таскиги». Худ. фильм.
22.35 Астро-дайджест.
22.45 Спорт планеты.

2-Й КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
8.10-12.00 ТВ-6.
15.00 ТВС представляет программу на польском языке.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 Городские новости.
18.45 «Линия полета». Док. фильм.
19.10 Худ.фильм «Камышовый рай».
20.40 «В гостях у бабки Агапки».
20.55 «Мифические лошади».Док.-фильм.
21.20 Классическая музыка.
21.30 Городские новости.
21.45 Детектив «Новое дело Майка Хаммера».
23.15 Спортивная программа.

•• Четверг, 27 апреля ••

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.10 Новости.
8.10 «Сегодня с вами...»
8.40 Потребительская корзина.
8.55 Видеозарисовка.
9.10 Королевская охота.
9.40 Родное слово.
10.10 «На волне взаимопонимания».
10.55 Видеозарисовка.
11.10 «Кофе с ароматом женщины».
11.45 «Виолончелист Олег Оловников». Фильм-концерт.
12.00 Наш край.
12.20 «Под крылом беды». Телеочерк.
13.10 Видеозарисовка.
14.25 «Моя жизнь... Стефания Станюта». Передача 1-я.
15.10 «Тайный мир Алекс Мак-2».
15.35 Видеокурс итальянского языка.
16.05 Видеокурс английского языка.
16.30 ТВ — школе.
17.10 Арсенал.
17.35 Усадьба.
18.00 «Романсы С.Рахманинова.
18.15 Политические диалоги.
18.40 Международные спортивные новости.
19.20 Хоккей. Беларусь — Австрия. 2-й и 3-й периоды. В перерыве (20.00) — Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 «Событие». Видеофильм.
22.00 «Кофе с ароматом женщины». Заключительная серия.
22.35 «Смехоассорти».
23.05 Криминальная хроника.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 0.05 Новости.
8.15 «Нежный яд».
9.15 Маски-шоу.
9.45 Человек и закон.
10.30 Сериал «Новые приключения Синдбада».
13.30 «Вместе».
14.20 «Невероятные приключения Джонни Квеста».
14.40 Семь бед — один ответ.
15.00 Программа «100%».
15.25..До шестнадцати и старше.
16.00 «Нежный яд».
17.30 «Каламбур».
18.00 Процесс.
18.45 «Идентификация Борна». 3-я серия.
19.45 Спокойной ночи, малыши.
20.00 Время.
21.00 Худ. фильм «Жестокий романс». 1-я и 2-я серии.
23.35 Программа «Посмотри».

Россия

7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20 Телеспецназ: «Дежурная часть».
8.40 «Арена — спорт».
9.20 «Цыганка».
10.05 «Санта-Барбара».
15.40 «Сказки о фее Амальке».
16.30 «Башня».
16.55 Диалоги о рыбалке.
17.25 «Кино +ТВ».
18.25 Клуб «Белый попугай».
19.40 «Дикий ангел».
20.40 Телесериал «Грехи» (США).
22.30 Б.Щербаков и Н.Белохвостикова в фильме «Десять лет без права переписки».
0.20 Телеспезназ: «Дежурная часть».
0.35 Звуковая дорожка.

НТВ

5.00, 5.30, 5.45, 6.00, 6.30, 6.45, 7.00,
7.30 «Сегодня утром».
7.50 «Криминальная Россия». «ТТ» для киллера».
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 Большие родители.
10.00 Без рецепта.
10.30 «Итого».
11.30 «Старый телевизор» вспоминает: «Неизвестная война». «Осво-

бождение Польши».
13.35 Сериал «Семнадцать мгновений весны».
15.35 Сериал «Лоис и Кларк. Новые приключения супермена» (США).
16.30 Впрок.
16.40 Детектив «Клиент» (США).
17.40 Криминал.
18.40 «Блеск и нищета Гохрана». Фильм из цикла «Новейшая история».
19.40 «О, счастливчик!».
20.30 Профессия — репортер.
21.45 Комедия «Возвращение высокого блондина» (Франция).

23.20 Сегодня в полночь.
23.45 «Антропология».
Культура
11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 Классика американского немого кино. «Самец и самка».
12.45 «Жизнь и судьба О.Мандельштама». Часть 1-я.
13.45 Мультфильмы.
14.15 «Мой Эрмитаж».
14.40 «Дуэль». Из истории литературных мистификаций.
15.00 Новости.
15.10 Кино — детям. «Чародей».
15.35 «Беседы о русской культуре».

16.15 «Венцы». Док. фильм.

НА КАНАЛЕ БТ

13.15 «Трагедия, которую не остановит время».
13.35 «Откровенно...». Специальный выпуск.
13.55 Мультфильмы.

МОГИЛЕВ-1

6.30,7.10 «Ранехонько!»
7.00 «Навіны раніцы».
8.05 «Искушение».Телесериал.
8.45 «Удивительные животные». Док. сериал.
9.10 «Лётчики Таскиги». Худ. фильм.
16.30 «Из жизни женщины».
17.00 Ток-шоу "Я сама». «Спасательная служба».
17.55 Мультфильм.
18.05 «Праздник в Вашем доме».
19.20 Телемагазин.
19.30 День области.
20.00 «Праздник в Вашем доме».
20.45 «Зимний вечер в Гаграх».Худ.-фильм.
22.10 Астро-дайджест.
22.20 «Смена сезонов». Мелодрама.

2-Й КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
8.10-12.00 ТВ-6.
15.00 Программа на польском языке.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 «Шанс».Телеигра.
18.55 Муз.антракт.
19.00 Маппет-шоу.
19.25 «Поздравления».
20.58 Прогноз погоды.
21.00 «Шанс».
21.25 Высокая мода.
21.35 Детектив «Ошибка».
23.05 Спортивная программа.

•• Пятница, 28 апреля ••

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.40 Новости.
8.15 Политические диалоги.
8.40 Потребительская корзина.
8.55 Видеозарисовка.
9.10 ТВ — школе.
9.40 Видеокурс итальянского языка.
10.10 Мультфильмы.
11.10 Документальный экран. «Запретная зона».
11.50 Сделано в Беларуси.
12.05 Усадьба.
12.30 Сфера.
13.10 Видеозарисовка.
13.15 «Обыкновенный фашизм». 2-я серия.
14.15 «Было, есть, будет...» Видеофильм.
14.25 «Моя жизнь... Стефания Станюта». Передача 2-я.
15.15 «Тайный мир Алекс Мак-2».
15.40 «Я так хочу». Телеочерк.
16.00 Регион.
16.25 «Риск-версия».
17.10 «Услышать и понять друг друга...» Фильм-концерт.
17.55 Наш край.
18.15 «Мужские разговоры». Телеочерк.
18.40 Международные спортивные новости.
18.55 Видеозарисовка.
19.20 «Сегодня с вами...»
19.50 «Ничего... ничего... и молчание...» Спектакль.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
21.55 Видеозарисовка.
22.00 Е.Леонов, Н.Ургант, А.Папанов в худ.фильме «Белорусский вокзал».
23.35 Криминальная хроника.
23.50 Видимо-невидимо.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.05 Новости.
8.15 «Нежный яд».
9.15 «Каламбур».
9:45 Процесс.
10.30 Сериал «Новые приключения Синдбада».
13.30 «Вместе».
14.15 Мультазбука.
14.45 Страна чудес. «Ледяная внучка».
16.00 «Нежный яд».
17.30 Джентльмен-шоу.
18.00 Экстренный вызов. Спасатели.
18.30 Вкусные истории.
18.45 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши.
20.00 Время.
20.50 В.Соломин, Д.Харатьян в остросюжетном фильме «Черный квадрат».
23.20 Л.Максакова и А.Балуев в фильме «Му-Му».
Россия
7.00, 8.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
7.20 Телеспецназ: «Дежурная часть».
8.30 Тысяча и один день.
8.50 «Арена — спорт».
9.20 «Цыганка» Телесериал.
10.05 «Санта-Барбара».
15.25 «Сказки о фее Амальке».
16.35 Акуна матата.
17.15 Дежурная часть.
17.45 Гараж.
18.25 «Городок».
19.45 «Дикий ангел». Телесериал.
20.50 Телесериал «Грехи» (США).
22.30 «Панорма».
23.25 И.Бочкин, И.Шмелева, Ю.Назаров в боевике «Сказка на ночь».
0.55 Телеспецназ: «Дежурная часть».

НТВ

5.00, 5.30, 5.45, 6.00, 6.30, 6.45, 7.00, 7.30 «Сегодня утром».
7.45 Интересное кино.
7.55 «Блеск и нищета Гохрана». Фильм из цикла «Новейшая история».
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.25 Суд идет.
10.15 Служба спасения.
10.45 Фитиль.
11.30 «Старый телевизор» вспоминает: «Неизвестная война». «Союзники».
13.35 Сериал «Семнадцать мгновений весны». Заключительная серия.
15.35 Сериал «Лоис и Кларк. Новые приключения супермена».
16.30 Впрок.
16.40 Детектив «Клиент».
17.40 Криминал.
18.35 Герой дня.
18.55 Независимое расследование .
19.40 Детективный боевик «Приступить к ликвидации». 1-я серия.
21.45 «Приступить к ликвидации». 2-я серия.
23.05 Родни Денжэрфилд в комедии «Познакомьтесь с Уолли Спарксом» (США).

КУЛЬТУРА

11.30, 13.30 Новости культуры.
11.40 Классика американского немого кино. «Американка».
12.45 «Жизнь и судьба О.Мандельштама». Часть 2-я.
13.45 Мультфильмы.
14.15 «Время музыки».
14.40 В.Шукшин. «Верую». Читает М.Ульянов.
15.00 Новости.
15.10 Кино — детям. «Чародей». Телесериал.
15.35 «Беседы о русской культуре».
16.15 «Городецкая живопись». Док. фильм.

МОГИЛЕВ-1

6.30,7.10 «Ранехонько!»
7.00 «Навіны раніцы».
8.05 «Искушение».Телесериал.
8.45 «Удивительные животные». Док.сериал.
9.10 «Зимний вечер в Гаграх». Худ.-фильм.
16.30 «Из жизни женщин».
17.00 «За гранью возможного».Телесериал.
17.45 Мультфильмы.
18.00 «Праздник в Вашем доме».
19.20 Телемагазин.
19.30 Пунктир.
20.10 «Праздник в Вашем доме».
20.55 «Фантастическая находка».Приключения.
22.25 Астро-дайджест.
22.35 Рейтинг-фильм.

2-Й КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
9.10-12.00 ТВ-6.
15.00 Программа на польском языке.
18.00 «Победоносный голос верующего».
18.30 Городские новости.
18.45 «Пляж» Телесериал.
19.28 Прогноз погоды.
19.30 «Поздравления».
20.15 «В гостях у бабки Агапки».
20.30 «Поздравления».
21.20 Высокая мода.
21.30 Городские новости.
21.45 Боевик «Черный Пес».
23.20 Музыкальная коллекция.

•• Суббота, 29 апреля ••

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Документальный экран. «Во имя Воскресения».
8.10 Столица.
8.40 Потребительская корзина.
8.55 Видеозарисовка.
9.00, 15.00, 19.00 Новости.
9.10 Мультфильм.
9.35 «Сегодня с вами...»
10.00 Здоровье.
10.25 Вершина мира.
10.50 Компьютерный полигон.
11.15 «Все нормально, мама!»
11.50 Видеозарисовка.
11.55 Международные спортивные новости.
12.10 Око.
12.30 Усадьба.
12.55 АРТ-клуб.
13.30 «Иешуа». Док.сериал. 4-я серия. «Жертвенный хлеб»(США).
14.20 Олимп.
15.10 «Художник Анатолий Кузнецов». Видеофильм.
15.15 Познай себя.
15.40 Видеозарисовка.
15.45 С.Станюта в худ. фильме «Мы — хлопцы живучие».
17.00 Телефестиваль белорусской песни.
17.55 Футбол. Чемпионат Республики Беларусь. «Торпедо-МАЗ» — «Славия» (Мозырь). 2-й тайм.
19.15 Из достоверных источников.
19.35 Бездельник.
20.00 Телебарометр.
20.15 «Цубанижи». Короткометражный худ.фильм.
21.00 Панорама.
21.40 А.Михайлов в худ. фильме «Очарованный странник». 1-я и 2-я серии.
23.55 Праздничное богослужение на Пасху из Минского кафедрального Свято-Духова собора.

ОРТ

7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.
7.10 Слово пастыря. Митрополит Кирилл.
7.25 Сериал «Все путешествия команды Кусто».
8.15 «Ненавижу и люблю. Исповедь монаха». Фильм.
9.10 «Непутевые заметки».
9.30 «С легким паром!»
10.00 Ускоренная помощь.
10.30 Экстренный вызов. Спасатели.
11.00 Братья Карамазовы в фильме «Мальчики».
13.00 В мире животных.
13.45 История одного шедевра. Русский музей.
14.10 Седьмое чувство.
14.55 К началу чемпионата мира по хоккею.
15.35 Детектив-шоу.
16.15 «Чтобы помнили..» Николай Гриценко.
17.10 «Ералаш».
17.20 Фильм-сенсация «Прогулки с динозаврами». 6-я серия (заключительная).
18.00 Василий Шукшин в фильме «Калина красная».
20.00 Авторская программа Сергея Доренко.
21.05 Хоккей. Чемпионат мира. Сборная России — сборная Франции.
22.25 Пасха Христова. Трансляция богослужения из Богоявленского кафедрального собора.
Россия
7.00 Фильм-сказка «Принц-самозванец».
8.30 Почта РТР.
9.00 Доброе утро, страна.
9.35 «Сто к одному».
10.25 Сам себе режиссер.
10.55 «Друзья». Комедийный телесериал (США).
11.20 Эх дороги...
11.35 Золотой ключ.
12.00, 19.00 Вести.
12.20 Федерация.
13.05 Мелодрама «Мачеха».
14.35 Планета Земля.
15.30 Мировой кинопроект-2000. «Библия». «Сотворение мира».
17.00 Моя семья.
18.05 «Два рояля».
19.40 Мировой кинопроект-2000. «Библия».Фильм «Иисус». 1-я и 2-я серии.
22.40 - 2.00 Праздник Великой Пасхи. Трансляция богослужения из Богоявленского кафедрального собора.

НТВ

6.55 Анонс дня.
7.00, 9.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
7.15 Детективный боевик «Приступить к ликвидации». 1-я серия.
8.30 Мир приключений и фантастики. «Закон джунглей» (США).
9.15 «Чистосердечное признание».
9.40 Пойми меня.
10.10 «О, счастливчик!».
11.25 Большие деньги.
11.55 Фильм о фильме «Семнадцать мгновений весны 25 лет спустя».
13.50 «В нашу гавань заходили корабли».
14.40 «Свидетель века». Лев Безыменский в фильме «31 января 1943 года».
15.30 Профессия — репортер.
15.50 Без рецепта.
16.20 Дог-шоу «Я и моя собака».
16.50 «Она написала убийство» (США).
18.35 Герой дня без галстука.
19.05 «О, счастливчик!»
19.50 Сериал «Улицы разбитых фонарей-II».
21.45 Боевик «Джеймс бонд — агент 007».
0.05 «Антропология».
Культура
9.05 «Читая Библию».
9.15 «Аистенок».
9.40 Российский курьер.
10.20 «Кино вчера и всегда».
10.45 «Молодой и невиновный». Худ. фильм.
12.10 «Приключения Васи Куролесова». Мультфильм.
12.35 Графоман.
13.00 Парижский журнал. «Общество «Икона».
13.30 Новости культуры.
13.45 «Ребенок по имени Иисус». Худ. фильм. 3-я серия.
14.40 Мой цирк.

МОГИЛЕВ-1

15.00 «В одно прекрасное детство».Фильм — детям.
16.15 «Праздник в Вашем доме».
17.35 «Возвращение Титаника».Телесериал.
18.40 «Праздник в Вашем доме».
19.30 Телемагазин.
19.40 «Любовь и голуби». Комедия.
21.20 Видеодром.
21.40 Астро-дайджест.
21.50 Футбол. «Торпедо-Кадино» — «Гомель».

2-Й КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
8.00-17.00 ТНТ.
17.00 «Поздравления».
18.00 «Благая весть с Риком Реннером».
18.30 «Поздравления».
19.30 Мультфильмы.
19.50 Индийское кино. «Смертельный приговор».
21.55 Высокая мода.
22.00 Ш.Стоун и Альберт Брукс в фильме «Муза».
23.40 MTV.

•• Воскресенье, 30 апреля ••

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Родовод.
8.30 Телебарометр.
8.45 Потребительская корзина.
9.00, 15.00 Новости.
9.10 «Вас вызывает Спортландия».
10.00 Туробъектив.
10.25 «Все нормально, мама!»
11.00 Арсенал.
11.25 Международные спортивные новости.
11.40 Сделано в Беларуси.
11.55 Поздравление Митрополита Минского и Слуцкого Филарета, Патриаршего Экзарха всея Беларуси к празднику Воскресения Христова.
12.10 «А музыка звучит...»
12.30 «Иешуа». Док.сериал. 5-я серия, заключительная.
13.20 Сельчане.
13.45 Ток-шоу «Это — XXI».
14.30 Сущность.
15.10 Поэтические новеллы.
15.25 Хоккей. Чемпионат мира. Беларусь — Украина. В перерывах: (16.05) — «Путь». Видеозарисовка, (16.50) — Премьера песни.
17.50 Зорная ростань.
18.20 Теленавигатор.
18.40 Видеозарисовка.
18.45 «Одна ночь». Короткометражный худ. фильм.
19.30 Стадион.
20.00 Резонанс.
20.50 Ток-шоу «Карамболь» с участием Владимира Мулявина и Леонида Борткевича.
21.25 Ж.Депардье и П.Ришар в комедии «Беглецы»(Франция).
22.50 Авто-парк.
23.00 Мода-2000 в программе «Новая коллекция».
23.30 Музыкально-развлекательная программа.

ОРТ

7.00, 9.00, 14.00, 17.00 Новости.
7.15 Михаил Кузнецов в фильме «Матрос Чижик».
8.45 «Ералаш».
9.10 Смак.
9.30 Пока все дома.
10.00 Ускоренная помощь.
10.30 Утренняя почта.
11.00 В.Высоцкий в фильме «Сказ про то, как царь Петр арапа женил».
13.00 Клуб путешественников.
13.45 История одного шедевра. Русский музей.
14.10 Сериал «Горец».
15.00 Римма Казакова в программе «Женские истории».
15.30, 17.15 Песня года. Из века в век.
19.00 «Мы чье, дурачье?» Вечер Михаила Задорнова.
20.00 Время.
21.00 Комедия «Любовь и голуби».
23.00 Л.Филатов, А.Петренко в фильме «Грачи».
Россия
7.00 Папа, мама, я — спортивная семья.
7.55 Служу Отечеству.
8.20 «Устами младенца».
8.55 Доброе утро, страна.
9.30 «Аншлаг» и К°.
10.30 «Городок.
11.00 Русское лото.
11.40 «Сказки о фее Амальке», «Тигренок в чайнике». Мультфильмы.
12.00 Вести.
12.20 Парламентский час.
13.10 «Новая «Старая квартира».
14.10 Диалоги о животных.
15.10 «Тайны тысячелетия». Док. сериал.
16.00 Пресс-клуб.
17.00 Перед «Зеркалом».
17.10 Комедия «Удачи вам, господа!»
19.00 Зеркало.
20.00 Михаил Евдокимов в народной комедии «Не послать ли нам гонца?»
21.55 «Посвящение». Концерт Николая Баскова.
0.05 «Русская тайна». Док. фильм.

НТВ

7.00, 9.00, 11.00, 15.00 Сегодня.
7.15 Детективный боевик «Приступить к ликвидации». 2-я серия, заключительная.
8.30 Мир приключений и фантастики. «Закон джунглей» (США).
9.20 Экстремальные ситуации.
10.25 «Полундра».
11.30 Служба спасения.
12.00 Путешествия натуралиста.
12.30 Джессика Тэнди и Морган Фримен в фильме «Шофер мисс Дейзи» (США).
14.20 «Женский взгляд».
15.25 Большие родители.
16.00 Документальный сериал «Холодная война».
16.50 «Она написала убийство» (США).
18.00 Итоги.
19.35 Куклы.
19.50 Сериал «Улицы разбитых фонарей-II». Заключительная серия.
20.50 «Итого».
21.10 Дастин Хоффман и Том Круз в фильме «Человек дождя» (США).
Культура
9.05 «Читая Библию».
9.15 «Аистенок».
9.40 «Маугли». Мультфильм.
10.50 «Образы святой земли». Док. фильм.
11.45 Экспедиция «Чиж».
12.10 Консилиум.
12.35 Мировая деревня.
13.00 Дворцовые тайны.
13.30 Новости культуры.
13.45 «Ребенок по имени Иисус». Худ. фильм. 4-я серия, заключительная.
14.40 Былое в лицах. «Рихард Зорге и его русская жена».

МОГИЛЕВ-1

15.00 Пасхальное обращение архиепископа Могилевского и Мстиславского Владыки Максима.
15.10 «От Рождества до Пасхи».Док.-фильм.
15.55 «Кутерьма в мире зверья».-Мультсериал.
16.45 «Блеф-клуб».
17.25 «Звездные следопыты».Телесериал.
18.15 Телемагазин.
19.05 «Любить человека». Худ.-фильм.1 серия.
20.25 Астро-дайджест.
20.35 «Однажды вечером» . Шоу.
21.20 «Любить человека». Худ.-фильм.2 серия.

2-Й КАНАЛ

7.00 «Энергетический завтрак».
8.00-17.00 ТНТ.
17.00 «Поздравления».
18.00 Джойс Майер. «Жизнь в слове».
18.30 «Поздравления».
19.30Художественный фильм «Садко».
20.55 «Суматранские тигры». Док.-фильм.
21.40 Высокая мода.
21.50 Антонио Бандерас и Омар Шариф в историческом боевике «13-й воин».
23.30 MTV.

ФІНАНСОВЫ ЭЦЮД

Сьціплая чароўнасьць "упорядочения"

УТВЕРЖДЕНО
приказом Генерального директора
Республиканского центра учета
недвижимости
от "30" декабря 1998 года № 92

ТАРИФЫ НА УСЛУГИ

Стоимость услуг (тыс.руб.)

Доля размера обеспеченного залогом требования, относящаяся на предмет залога (тыс.руб.)	Занесение записи о договоре залога в ЕГР с выдачей сертификата	Занесение записи в ЕГР о прекращении договора о залоге	Регистрация в ЕГР изменений в договоре о залоге	Выдача выписки из ЕГР
До 30,000	0,356	0,238	0,525	0,300
С 30,001 до 50,000	0,690	0,550	0,775	0,393
С 50,001 до 100,000	1,253	0,920	1,553	0,625
С 100,001 до 500,000	2,481	1,659	3,500	1,573
С 500,001 до 750,000	3,298	2,192	4,691	2,098
С 750,001 до 1000,000	4,085	2,393	[illegible]	[illegible]


Фота: IREX

Перш за ўсё дзяржаве, як вядома, патрэбныя грошы. Дзяржаве і грамадзянам добра, калі грошы "ствараюцца" у прамысловай і сельскагаспадарчай вытворчасьці, будаўніцтве, гандлі, сфэры паслугаў – словам, у любой эканамічнай галіне. Грошы, акрамя таго, даюць мытня, тэрытарыяльны транзыт, продаж зброі, прыродных выкапняў, навуковых адкрыцьцяў.

Але для гэтага краіне трэба мець выразную палітыку, разумную стратэгію і абаснаваную пэрспэктыву. На жаль, гэта не пра нас. У нас, дакладней, у нашага кіраўніцтва іншыя меркаваньні на гэты конт. Ніякіх сучасных эканамічных навацыяў! Нават больш таго: за тое, што маем, трэба "зубами держаться" (цытата зь нядаўняга выступу Лукашэнкі).

А маем мы, як вядома, падзеньне вытворчасьці (статыстыка, праўда, цьвердзіць іншае). Сельскую гаспадарку і вёску ўвогуле, якія паміраюць. Маем даўгі, інфляцыю, неспрыяльны рэжым для інвэстыцыяў...

А грошы трэба! Пра людзей гаворкі няма, гэта іх клопат. Гаворка пра дзяржаву. Армія, сілы аховы парадку, чынавенскі апарат, прэзыдэнцкі самалёт: грошы, грошы, грошы! Адкуль узяць?

Дзяржава, па ўсяму адчувальна, даволі пасьпяхова засвоіла мэтоду знакамітага літаратурнага героя пра тое, што існуе тысяча спосабаў адносна сумленнага адбіраньня грошай. Вось адзін зь іх.

У нашай банкаўска-фінансовай сфэры дзейнічае дэкрэт "об упорядочении" сыстэмы і парадку атрыманьня юрыдычнымі асобамі фінансовых крэдытаў. Ва ўсім сьвеце, калі чалавеку патрэбны крэдыт, ён кіруецца ў банк. У нас гэтая схэма ўдасканалена.

На падставе пазначанага вышэй дэкрэту ў краіне зьявіўся "Рэспубліканскі цэнтар па ўліку нерухомасьці" і ягоныя абласныя аддзяленьні. Усе, каму патрэбныя крэдыты, ідуць зараз ня ў банк, а ў гэты самы цэнтар.

Навошта? Каб тутэйшыя спэцыялісты ацанілі тое, што вы закладаеце пад крэдыт. Робіцца гэта проста, бо ёсьць адпаведныя тарыфы. Прыклад: вы намерыліся ўзяць крэдыт у 100 млн. руб. Пад заклад вы падаеце свае, скажам, 10 вытворчых станкоў па 10 млн. кожны. У цэнтры "упорядочения" за гадзіну-паўтары чыноўнік (даруйце, канешне ж, спэцыяліст) расьпіша вашыя станкі па розных кнігах уліку, зазірне ў тарыфную табліцу і налічыць вам 148.580 тыс. руб. – і ідзіце вы ў банк! Як там будзе далей – пакуль невядома, але ў вас на 150 даляраў ужо стала менш. Аднак непрыемныя думкі лёгка адсунуліся ў бок, як толькі вы атрымалі крэдыт.

Надыходзіць час яго вяртаньня, але ня ўсё атрымалася, як вы таго хацелі. Банкаўскія перамовы на гэты конт – гэта адно. Ня трэба забывацца на той самы "цэнтар упорядочения". Там вас зь нецярпеньнем чакаюць, каб паўтарыць папярэднюю апэрацыю, аднак па іншай цяпер табліцы. Цяпер з вас возьмуць 166.610 руб. За тое ж самае, што й раней!

Але вам не да таго, крэдыт трэба вяртаць. Яшчэ праз месяц вы гатовыя гэта зрабіць. Аднак ізноў спачатку трэба забегчы ў той самы цэнтар, каб расплаціцца зь ім канчаткова ў сувязі з заканчэньнем вашых адносінаў. Паводле яшчэ адной табліцы (тут усё ўлічана, тут вам не абы якая кантора) з вас возьмуць цяпер усяго нейкія 63.354 руб.

...Летась у вобласьці было зарэгістравана 1100 дамоваў залога. Цэнтар даў рэспубліканскаму бюджэту жаданыя грошы ў немалым памеры. Пытаньне тут толькі адно: за якую-такую працу, зь якіх-такіх крыніцаў? Таму міжволі пачынаеш думаць пра тое, што падобных магчымасьцяў для папаўненьня бюджэту ў нас процьма. На кожным кроку. Вось, скажам, я напісаў гэтыя нататкі – чаму б адпаведнай інстанцыі ня ўзяць зь мяне хоць колькі за патрэбу іх надрукаваць, а з газэты за тое, што яны ўбачылі сьвет.

А можна адным махам спросьціць і адначасова ўдасканаліць сыстэму атрыманьня дадатковых сродкаў. Увесьці, напрыклад, разьлік за права дыхаць паветрам, якое належыць, зразумела ж, дзяржаве. Такую стройную табліцу можна выпрацаваць: згодна ўзросту, аб'ёму лёгкіх, фізычнага стану...

Будзем "держаться зубами" за свае сумнеўныя заваёвы – дажывем.

Аляксандар АЛЕКСАНДРОВІЧ

ПА-СУСЕДСКУ ШЧЫРА

Усё вызначаецца палітычнай воляй беларускага боку

(З эксклюзыўнага інтэрвію Надзвычайнага і паўнамоцнага амбасадара Рэспублікі Польшчы ў Рэспубліцы Беларусі Марыюша МАШКЕВІЧА аглядальніку БЕЛАПАН)

– Паляпшэньне зносінаў паміж нашымі краінамі ёсьць, пэўна, задачай амбасады. Што ў гэтым кірунку зроблена на гэты час?

– Адразу зазначу, што Беларусі мы гатовыя дапамагаць ва ўсім. Аднак на гэта патрэбная найперш палітычная воля беларускага боку. На такім грунце будуюцца нашыя адносіны, прыкладам, з Украінай: досьвед нашых рэформаў успрымаецца там пазытыўна. Мы шмат што робім для азнаямленьня (не прапагандысцкага, дарэчы, а канкрэтна-дзелавога) беларускага грамадзтва з тым, што робіць і чым жыве Польшча. Нядаўна былі ажыцьцёўлены некалькі ініцыятываў па канфэрэнцыях і стажыроўках беларускіх навукоўцаў, студэнтаў, журналістаў у нашай краіне. Адбыліся эканамічныя сустрэчы і перамовы. Мы хацелі б азнаёміць вашых палітыкаў з тым, як будуюцца адносіны новай Польшчы з новай Нямеччынай, з Эўропай – асабліва ў галіне сумеснай бясьпекі. На нашую думку, гэта важна для разуменьня суседзямі пэрспэктываў і намераў новай Эўропы. Гэтае разуменьне магло б стаць імпульсам для станоўчых рэформаў у Беларусі.

– Якія сёньня адносіны паміж нашымі прэзыдэнтамі?

– На жаль, да асабістых сустрэчаў справа пакуль не дайшла. Аднак мы імкнемся да таго, каб захоўваліся і нарошчваліся жывыя працоўныя кантакты на ўсіх іншых узроўнях.

– А што Вам думаецца пра перамовы беларускай улады і апазыцыі, пра іх магчымы вынік?

– Я спадзяюся, што перамовы будуць пазытыўнымі і дадуць станоўчы вынік. У прыватнасьці, што ўвосень пройдуць вольныя дэмакратычныя выбары. Мы прапаноўвалі правесьці ў Менску ці ў нас канфэрэнцыю па тэме: "Досьвед "круглага стала" у Польшчы ў 1989г". Нам ёсьць што распавесьці пра гэта. У нас было таксама шмат недаверу з абодвух бакоў да гэтага працэсу. Думаю, што нашая ўлада і апазыцыя былі яшчэ далей адзін ад аднаго, чым гэта ёсьць цяпер у Беларусі. На маю думку, вашая ўлада і вашая апазыцыя прымаюць тое меркаваньне, што сытуацыя ў эканоміцы дрэнная і небясьпечная, што ў грамадзтве нарастаюць праблемы. Гэта добрая аснова для пачатку заклапочанай гаворкі. З свайго боку я заўсёды падкрэсьліваю адданасьць ідэі перамоваў і гатовасьць садзейнічаць ім у якасьці эўрапейскага прадстаўніка.

БЕЛАПАН для «ТМ»

Амбасада Рэспублікі Беларусь у Швэцыі выказала пратэст кіраўніцтву Сацыял-дэмакратычнай рабочай партыі з прычыны кампаніі, распачатай у гэтай краіне ў дачыненьні Беларусі.

Кіруючая ў Швэцыі партыя павінна, на думку беларускай афіцыйнай установы, спыніць акцыі пратэсту супраць палітыкі Беларусі, якія пачаліся арганізаванай маладымі сацыял-дэмакратамі публікацыямі ў Інтэрнэце. Гэтым самым яны абвесьцілі пачатак гадавой акцыі падтрымкі беларускай апазыцыі пад лёзунгам "Stop Luka". Беларуская амбасада папракае швэцкіх палітыкаў за тое, што яны не падтрымліваюць "шырокі грамадзка-палітычны дыялёг" у Беларусі, які, па цьверджаньні амбасады, зрывае апазыцыя. У якасьці доказу амбасада спасылаецца на менскія падзеі 25 Сакавіка, віну за неадэкватныя паводзіны ўлады падчас якіх ускладае на ўдзельнікаў шэсьця.

●

Экспэрты рабочай групы, створанай у рамках абвешчанага Лукашэнкам "дыялёга грамадзка-палітычных сілаў" па праблеме "Стратэгія разьвіцьця грамадзянскай супольнасьці ў Рэспубліцы Беларусі", вызначылі кола пытаньняў, якія трэба будзе абмеркаваць.

На паперы выглядае ўсё больш-менш прыстойна. Аднак наглядальнікі адзначаюць, што многія палітычныя і грамадзкія арганізацыі краіны пакуль не далі згоду ўдзельнічаць у "дыялёгу" пад акампанэмэнт удараў міліцэйскімі гумавымі дубінкамі дэмакратычных дэманстрантаў, судовыя перасьледы актывістаў за ўдзел у мірных акцыях пратэсту і адмову афіцыйнай тэлевізіі даць "прамы эфір" прадстаўнікам партыяў і грамадзкіх рухаў.

●

Паводле Міністэрства статыстыкі і аналізу, за першы тыдзень красавіка рост спажывецкіх цэнаў у Беларусі склаў 2 адсоткі.

З пачатку года спажывецкія цэны ў Беларусі ўзрасьлі на 34,5% (для параўнаньня: за аналягічны пэрыяд мінулага году цэны ўзрасьлі на 51,6%). Сёлета ў беларускай эканоміцы не адбудзецца росту, сьцьвярджаюць спэцыялісты Міжнароднага валютнага фонду. Экспэрты МВФ лічаць, што краіна не "прытрымліваецца жорсткай манэтарнай і фіскальнай (збор падаткаў) палітыкі, не праводзіць інтэнсыўную лібэралізацыю і рэструктурызацыю эканомікі".

●

Абраньнем Анатоля Лябедзькі старшынём Аб'яднанай грамадзянскай партыі ўвечары 15 красавіка завяршыўся 5-ы зьезд АГП.

Былы старшыня АГП прафэсар Станіслаў Багданкевіч, які сам папрасіў аб адстаўцы, абраны ганаровым старшынём партыі. Анатоль Лябедзька назваў тры галоўныя задачы АГП: павышэньне эфэктыўнасьці партыйнай працы, наладжваньне моцных сувязяў з рэгіёнамі і абавязковае выкананьне партыйных рашэньняў. Новы лідэр АГП вызначыў мэханізм нарошчваньня колькаснага складу партыі. Бліжэйшы рэзэрв яе папаўненьня ён бачыць у няўрадавых арганізацыях, моладзі, спэцыялістах сярэдняга зьвяна ўрадавых установаў, напрыклад такіх, як міністэрствы фінансаў і замежных справаў, Нацыянальны банк.

●

У бліжэйшы панядзелак у менскім гарадзкім судзе мае распачацца слуханьне крымінальнай справы ў дачыненьні дэпутата Вярхоўнага Савета 13-га скліканьня Валерыя Шчукіна (які застаецца камуністам, нягледзячы на выключэньне з партыі) і старшыні Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Народная Грамада) Міколы Статкевіча.

Вядомыя ў краіне барацьбіты з лукашэнкаўскім рэжымам абвінавачваюцца ў арганізацыі і актыўным удзеле ў групавых дзеяньнях, якія груба парушылі грамадзкі парадак падчас шматлікіх масавых акцыяў летась і сёлета. Падсудныя не прызнаюць сваёй віны.

●

Рада "Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны" зацьвердзіла праект канцэпцыі стварэньня Беларускага нацыянальнага Ўнівэрсытэта.

Па словах старшыні ТБМ Алега Трусава, сабрана каля 22 тысяч подпісаў у падтрымку ініцыятывы нацыянальнай інтэлігенцыі аб стварэньні нацыянальнага Ўнівэрсытэту з беларускай мовай навучаньня. На пэрспэктыву маецца намер адчыніць філіялы Беларускага нацыянальнага Ўнівэрсытэта ў Лідзе, Пінску і Оршы – буйных гарадох, якія аднак дагэтуль ня маюць ніводнай вышэйшай навучальнай установы. Рада ТБМ абвесьціла намер правесьці ў траўні ў шэрагу месцаў пікеты з патрабаваньнем да ўладаў краіны аб паскораным адкрыцьці адзінай вышэйшай беларускамоўнай навучальнай установы.

●

У дзень нядаўняга візыту Ўладзімера Пуціна ў беларускую сталіцу супрацоўнікі газэты "Навінкі" Алег Казарын і Юры Сьцефанішын спрабавалі пратэставаць супраць прыезду ў Менск прэзыдэнта Расеі.

У раёне плошчы Перамогі, дзе Пуцін павінен быў ускласьці вянок да Вечнага агню, хлопцы мелі намер разгарнуць плякат "Putin – go home!" Аднак пільныя людзі ў цывільным сканфіскавалі плякат, ня даўшы ім скарыстацца. Падчас цырымоніі ўскладаньня вянка маладыя журналісты выйшлі на праезную частку праспэкту зь плякатам такога зьместу: "Путин, пожалуйста, едь домой! Ты нашей стране не нужен". Хлопцы гэтым разам былі затрыманыя і дастаўленыя ў 123-ці міліцэйскі пастарунак, дзе спачатку на іх спрабавалі скласьці пратакол як на затрыманых у нецьвярозым стане. Журналісты адмовіліся падпісваць такі пратакол. Толькі пасьля таго, як да разбору здарэньня падключыўся нейкі палкоўнік, журналістаў адпусьцілі. Ці скончыўся на гэтым для іх пратэстны эпізод – невядома.

БЕЛАПАН для «ТМ»

УСЕБЕЛАРУСКІ ЗЬЕЗД

Падрыхтоўчы этап завяршаецца

Нагадаем, што з ініцыятывай правядзеньня Усебеларускага Зьезда выступілі напрыканцы лютага вядомыя дзеячы навукі і мастацтва краіны. Як было сказана ў іх заяве, мэтай зьезду ёсьць неабходнасьць "заявіць усяму сьвету, што дзяржаўнасьць і дабрабыт беларусаў зьяўляюцца для ўсіх нас найвышэйшымі каштоўнасьцямі, што мы ніколі не дазволім ад нашага імя гандляваць Радзімай". Паводле словаў ініцыятараў Усебеларускага Зьезда, неабходна "рашуча спыніць здрадніцкі працэс інкарпарацыі Беларусі ў склад новай агрэсыўнай імпэрыі".

Кіраўніцтва падрыхтоўкай форуму ажыцьцяўляе Аргкамітэт з 40 сябраў. Днямі адбылося яго чарговае паседжаньне. На ім вызначана, у прыватнасьці, дата зьезду, які мяркуецца правесьці двума сэсіямі. Першая зь іх будзе скліканая ў Менску 17-18 чэрвеня, другую плянуецца правесьці ў верасьні.

Паводле БЕЛАПАН

З БЛІЗКАГА ЗАМЕЖЖА

ЧЭХІЯ

Пра тое, што Чэхіі варта ўстрымацца ад аказаньня дапамогі Беларусі, заявіў днямі прэзыдэнт Вацлаў Гавэл у інтэрвію праскаму штотыднёвіку "Рэспэкт".

"У выпадку Беларусі, – сказаў прэзыдэнт, – я прыслухаўся б да голасу тамтэйшай апазыцыі. Я адчуваю, што ў Беларусі да нас як бы крышачку цягнуцца, там жывая памяць аб тым варыянце падзеньня камунізму, які праявіўся ў нас. На нас многія беларусы глядзяць з пэўнай надзеяй".

На думку В.Гавэла, Беларусь, як і дзяржавы Балтыі й Украіна, мае іншы кірунак разьвіцьця, чым Расея. Калі ж Беларусь увойдзе ў склад Расеі, то, паводле словаў прэзыдэнта Чэхіі, існуе небясьпека, што тое ж самае можа здарыцца і з Украінай. Як вядома, беларускі ўрад дамовіўся з шэрагам чэскіх фірмаў на пастаўку ў крэдыт збожжа на суму да 60 мільёнаў даляраў ЗША. Аднак пакольki размова ідзе толькі пра фуражнае збожжа, спэцыяльнага дазволу ўрада Чэхіі не патрабуецца.

УКРАІНА

Паводле апошніх зьвестак, ва ўсеўкраінскім рэфэрэндуме ўзялі ўдзел 78,74 адсоткі грамадзян (28 мільёнаў 850 тысяч 949 чалавек), унесеных у сьпісы для галасаваньня.

Першае пытаньне рэфэрэндуму – аб прадастаўленьні дадатковых паўнамоцтваў прэзыдэнту адносна роспуску парляманту – падтрымалі амаль 85% грамадзян. Блізкія паказчыкі па ўсіх іншых пытаньнях бюлетэню. Найбольшую актыўнасьць выявілі жыхары Закарпацкай вобласьці, дзе прагаласавалі 96,77% унесеных у сьпісы грамадзян. Затым ідуць Івана-Франкоўская і Сумская вобласьці. Найменшая актыўнасьць зафіксаваная ў Сэвастопалі, Аўтаномнай Рэспубліцы Крым і Хэрсонскай вобласьці.

ЭСТОНІЯ

Галоўнакамандуючы войскамі NATO ў Эўропе генэрал Вэсьлі Клярк лічыць, што пашырэньне гэтай арганізацыі на Ўсход мацуе бясьпеку кантынэнту і сьвету.

Пра гэта ён паведаміў падчас візыту ў Таллін. Вайсковы начальнік асабліва падкрэсьліў, што такое прасоўваньне арганізацыі найперш умацоўвае бясьпеку малых краінаў. Пры гэтым ён зазначыў, што Расея можа толькі выйграць ад пашырэньня NATO, і што Пуцін гэта разумее. Аднак у гэтай краіне, згадзіўся генэрал, шмат хто нязгодны з такім меркаваньнем.

В.Клярк гэткім чынам зрабіў свой апошні замежны візыт у якасьці галоўнакамандуючага войскамі NATO. Напачатку траўня ён сыходзіць у адстаўку. За вялікі ўнёсак ва ўмацаваньне бясьпекі Эстоніі і падрыхтоўку яе да ўступленьня ў важнейшую эўрапейскую структуру прэзыдэнт краіны Лэнарт Мэры ўзнагародзіў Вэсьлі Клярка вышэйшай узнагародай Эстоніі – ордэнам Арла першага клясу.

Паводле NEWSLINE, УНІАН

ЗЬВЯРНІЦЕ ЎВАГУ!



БЕЛАРУСКАЯ СЛУЖБА РАДЫЁ СВАБОДА

Новыя хвалі ад 26 сакавіка 2000 году

У праграме:

...навіны зь Беларусі і ўсяго сьвету, правы чалавека, апазыцыя, улада, родная мова, эканоміка, мэдыцына, культура, гісторыя, эміграцыя...

Спэцыяльныя перадачы:

...Праскі акцэнт, Вострая Брама, Чытальная Заля, Блізкая Эўропа, Неабжытая Спадчына, Сымбаль Веры, Беларускія раздарожжы, Адукацыя за мяжою, Новае пакаленьне выбірае, Беларускі інтэрнэт...

ЧАС і ХВАЛІ

18:00 – 19:30 7295, 9610, 11725, 15565 Кгц (41,31,25,19м)
22:00 – 23:30 6105, 9535, 9750, 11865 Кгц (49,31,25м)
6:00 – 7:00 6065, 7295, 9635, 9750 Кгц (49,41,31м)
Сталыя частоты на сярэдніх хвалях – 576 і 612 кгц
ІНТЭРНЭТ: http://www.svaboda.org
Паштовы адрас: 220005, Менск-5, п/с 111
Vinohradska 1, 11000 Praha 1, Чэхія

НАСТРОЙЦЕСЯ НА СВАБОДУ!

САЦЫЯЛЁГІЯ

Хто павінен ведаць, пра што думаюць людзі



Крычаўская сацыялягічная лябараторыя "Позірк" грамадзкага аб'яднаньня "Кантакт-Цэнтар" напярэдадні гадавіны Чарнобыля правяла апытаньне на тэрыторыях свайго, а таксама Клімавіцкага і Касьцюковіцкага раёнаў. Было апытана больш за 350 чалавек рознага ўзросту, прафэсіяў, сацыяльнага стану.

Першае пытаньне гучала так: ***Ці палохаюць Вас сёньня наступствы радыяцыйнай аварыі, што здарылася 14 гадоў таму?***

Адказы разьмеркаваліся наступным чынам:

Клімавічы. (Апытаных – 109). Не палохаюць – 5. Палохаюць – 102. Ня вызначыліся – астатнія.

Крычаў. (Апытаных –105). Не палохаюць – 19. Палохаюць – 102. Ня вызначыліся – астатнія.

Касьцюковічы. (Апытаных – 104). Не палохаюць – 14. Палохаюць – 84. Ня вызначыліся – астатнія.

Другое пытаньне: ***Ці дастатковую дапамогу аказвае дзяржава тым, хто жыве ў чарнобыльскай зоне?***

Адказы разьмеркаваліся наступным чынам:

Клімавічы. (Апытаных – 106). Дастатковую – 16. Не дастатковую – 81. Ня ведаюць – астатнія.

Крычаў. (Апытаных – 138). Дастатковую – 2. Не дастатковую – 109. Ня ведаюць – астатнія.

Касьцюковічы. (Апытаных – 103). Дастатковую – 14. Не дастатковую – 67. Ня ведаюць – астатнія.

Апошняе пытаньне тычылася замежнай гуманітарнай дапамогі: ***Хто, на Вашую думку, павінен разьмяркоўваць гуманітарную дапамогу?***

Адказы разьмеркаваліся наступным чынам:

Клімавічы. (Апытаных – 87). Урад – 3. Грамадзкія арганізацыі – 32. Прэзыдэнт – 5. Мясцовая ўлада – 13. Ня ведаюць – астатнія.

Крычаў. (Апытаных – 128). Урад – 9. Грамадзкія арганізацыі – 51. Прэзыдэнт – 3. Мясцовая ўлада – 33. Ня ведаюць – астатнія.

Касьцюковічы. (Апытаных – 103). Урад – 17. Грамадзкія арганізацыі – 48. Прэзыдэнт – 12. Мясцовая ўлада – 22. Ня ведаюць – астатнія.

Ад рэдакцыі. Сьціплыя магчымасьці лябараторыі "Позірк" могуць даць некаму падставу для сумневаў у "навуковай абгрунтаванасьці" ейных дасьледваньняў. Ніхто і ня робіць выгляд, што грамадзкая думка ў пазначаных раёнах дасьледаваная глыбока і рознабакова. Аднак жа і абвергнуць вынікі апытаньня немагчыма: яны занатаваныя анкэтамі, магнітафоннымі запісамі, фотаздымкамі. А галоўнае, зразумела, у тым, што пасьля знаёмства з гэтым матэрыялам чытач можа зрабіць сваю выснову: улада альбо ня ведае пра тое, што думаюць людзі, альбо не надае гэтаму аніякага значэньня...

Продкі не пакрыўдзяцца



У красавіку, 16 дня, на беразе Друці, што ў паўтары гадзіне шляху ад Магілёву, дэмакратычна настроеная моладзь пры дапамозе "Округа Свободного Искусства" гукала вясну. Нельга сказаць, што гэта адбылося ў час. Аднак маладыя ўдзельнікі імпрэзы на адкрытым паветры спадзяваліся, што продкі даруюць ім спазьненьне. Бо галоўнае, на іх меркаваньне, – памятаць традыцыі і шанаваць іх. У ліку сьвяткуючых быў наш карэспандэнт..

Пачынаўся мой шлях да месца гуканьня вясны зь ня надта сьвяточным настроем. Якое тут гуканьне, калі вясна нечакана буйна расквітнела, навошта гэтае сьледваньне "форме", калі мінуў тэрмін?

Але тое, што ўбачыў падчас сьвята, прымірыла з усімі сумневамі. Арганізатары імпрэзы з гуканьнем вясны аб'ядналі пакліканьне Юр'ева дня. Як вядома зь беларускае міталёгіі, Юр'я адмыкае зямлю, дае рост травіцы, каб людзі маглі выгнаць хатнюю жывёлу на пашу. Такім чынам атрымалася ўсё дарэчна, зьмястоўна і, самае галоўнае, весела. Было, зразумела, "спальваньне" Зімы і перадача ключоў ад зямліцы Юр'ю.

Прыемна было знаходзіцца ў беларускамоўным моладзевым асяродку. Часам нават здавалася, што і ў горадзе, калі мы вернемся, будзе тое ж самае – будзе паўсюль гучаць родная мова. Большасьць прысутных выглядала сьвяточна, урачыста. Іншыя зайздросьцілі тым, хто меў на сабе нацыянальныя строі. Усяго на мерапрыемстве было блізу 50 чалавек. Хутка сталіся знаёмымі паміж сабой усе, бо на сьвяце зблізала ўсё: танцы, сьпевы, пачастункі, вогнішча...



Збольшага ўсе каноны старажытнага сьвяткаваньня былі вытрыманыя. Хаця некаторыя зь іх былі абмінутыя. Забыліся, напрыклад, на закопваньне гаршэчка з кашай у зямлю. Тым самым продкі нашыя дзякавалі і задобрывалі зямельку. А Вясна, якую госьці дагукаліся, чамусьці частавала ўсіх яблыкамі, якія асацыююцца, вядома, з восеньню. У старажытнасьці падавалі гасьцям выпяканку ў форме жаўрука.

Аднак усё гэта, вядома, драбяза, бо ўсё гэта будзе наступным разам. Галоўнае, што Сьвята адорыла кожнага добрым настроем, радасьцю прыналежнасьці да нацыянальнай супольнасьці, азнаямленьнем зь цікавым продкавым абрадам. Усе на разьвітаньне шчыра дзякавалі "рыцарскаму старшыні" Паўлу Пастухову, што стаўся ініцыятарам і арганізатарам сьвяточнай сустрэчы.

Дзяніс НОВІКАЎ

Фота аўтара.

Яшчэ раз – з павагай і любоўю

У сярэдзіне сакавіка меркавалася правесьці ў Магілёве юбілейную вечарыну з нагоды 75-годзьдзя Валянціна ЕРМАЛОВІЧА.

Аднак імпрэзу адмяніла, як вядома, трагічная сьмерць брата Міколы – выдатнага беларускага гісторыка-патрыёта, што здарылася напярэдадні...

Шматлікія прыхільнікі таленту Валянціна Ермаловіча, выбітнага тэатральнага дзеяча, Народны тэатар, які ён стварыў і ўзначальвае, ад намеру адзначыць юбілей не адмовіліся. Можа, пакуль і ня надта яшчэ загоілася душэўная рана спадара Валянціна, але цяпер гэты мужны і сталы чалавек ўжо можа выйсьці на родную сцэну гарадзкога Дома культуры, каб прыняць шчырыя віншаваньні, а галоўнае, як заўсёды, – падарыць людзям сваю творчасьць і сваё мастацтва.

Юбілейная вечарына Валянціна Ермаловіча ладзіцца ў ГДК сёньня а 6-й гадзіне ўвечары. Мы ж яшчэ раз карыстаемся выпадкам, каб засьведчыць спадару Валянціну сваю павагу і любоў.

Грамадзкае аб'яднаньне "Кола Сяброў" і рэдакцыя "ТМ"

У спадчыны ёсьць будучыня

Некалькі гадоў таму музыкі-энтузыясты стварылі ў абласным цэнтры суполку "Спадчына", якая паставіла за мэту спрыяньне захаваньню цымбальнага майстэрства, пошук таленавітых дзяцей для ігры на гэтым старажытным інструмэнце і пэдагагічна-выкладчыцкае ўдасканаленьне. Лідэрам суполкі стаў адзін з самых выдатных цымбалістаў краіны, выкладчык магілёўскага факультэта Акадэміі музыкі Валеры Туліцын.

Цяпер у суполцы больш за 20 чалавек, якія трымаюць цымбальнае майстэрства і папулярнасьць гэтага інструмэнта на ўзроўні, які дазволіў правесьці ў Магілёве два гады таму Міжнародны кангрэс цымбалістаў.

Днямі ў Буйнічах адбыўся арганізаваны суполкай сэмінар для выкладчыкаў клясы цымбалаў дзіцячых музычных школаў раёна. Тэматычны ўрок для ўдзельнікаў правяла сябра суполкі, выпускніца магілёўскага факультэта Акадэміі музыкі Натальля Лукашэвіч. Глыбокая музычная гаворка адбылася ў выкладчыкаў вясковых музычных школаў з В.Туліцыным. А скончыўся сэмінарскі дзень сумесным канцэртам цымбалістаў трох ступеняў майстэрства выкананьня. Гралі дзеці, што вучацца ў Буйніцкай школе, навучэнцы магілёўскай музычнай вучэльні і студэнты факультэта Акадэміі музыкі.

У суполцы "Спадчына" ёсьць шмат добрых плянаў на бягучы год, якія зьвязаныя толькі з адным: замацаваць цымбалы на сцэнах – ад вясковай да філярманічнай – у якасьці таго натуральнага для Беларусі музычнага інструмэнта, якім ён ёсьць на самой справе.

А.АРХІПАВА, выкладчыца Магілёўскай музычнай вучэльні

Лепш пагуляць на паветры

Наваполацкі Каардынацыйны Савет Свабоднага прафсаюза зьвярнуўся да сваіх сябраў зь незвычайнай ініцыятывай. Актывісты заклікалі ўсіх гараджанаў кожны дзень з 21.00 на працягу гадзіны выходзіць на калектыўную шпацыроўку па цэнтру горада. Справа ў тым, што менавіта ў гэты час транлюецца інфармацыйная праграма БТ "Панарама", якую ініцыятары акцыі лічаць прапагандысцкай і хлусьлівай. Прафсаюзныя актывісты раяць людзям правесьці гэтую гадзіну з карысьцю: сустрэцца зь сябрамі, абмеркаваць гарадзкія навіны, паразмаўляць пра футбол, паспрачацца пра лепшыя гатункі піва. Любы занятак на вольным паветры ў гэты час значна больш карысны, чым сядзеньне перад экранам, зь якога ліецца хлусьня і замбаваньне людзей.

Паводле BARC-IDList

Хто, як ня мы?

Надыходзяць шостыя ўгодкі першых прэзыдэнцкіх выбараў у незалежнай Беларусі. Шмат чаго зьмянілася за гэты час. Людзкая ўпэўненасьць зьмянілася страхам за дзень заўтрашні, вярнуўся жах, які панаваў тут у сталінскія часы. Аднак нашыя людзі ня хуткія на зьмены, яны могуць атрымліваць мізэр ды радавацца, што ў іх не адымаюць гэтага. За прыкладамі ня трэба далёка хадзіць, іх можна знайсьці на любой магілёўскай вуліцы, штодня сустракаючы тых самых людзей.

...Аднойчы, калі я ехаў у аўтобусе, да мяне падыйшла жанчына сталага ўзросту й літаральна жалобным голасам запыталася: "Дзетачка, родненькі, пачэму ты ідзёш супраць Лукашэнкі, ён жа ж харошы". На мой запыт, што "харошага" ён зрабіў, старая пачала прыводзіць аргумэнты кшталту таго, што ў нас рэгулярна выплочваецца пэнсія, што людзі маюць упэўненасьць у заўтрашнім дні, а не жывуць так, як у Польшчы ці Летуве й г.д. На мае контараргумэнты яна адказвала, што я яшчэ малады й шмат чаго ня ведаю. Дарма я казаў, што я аб'езьдзіў палову Эўропы й упэўнены, што людзі там жывуць значна лепей чым мы, яна ня верыла. Нават, калі ў якасьці апошняга доказу давялося паказаць ёй пашпарт з шматлікімі візамі, дык яна сказала, што (цытую): "усё, што ты, дзетачка, там відзел, зьдзелана спецыальна, каб перацянуць цебя на сваю старану, а на самам дзеле няпраўда". Пасьля гэтага, зразумела, салён выбухнуў сьмехам.

Тым ня менш людзі прагнуць выкараскацца з гэтага становішча. Бо незадаволеныя сёньня амаль што ўсе пласты насельніцтва, пачынаючы ад дворнікаў й сканчаючы прадпрымальнікамі. Нават вайскоўцы й міліцыянты, і гэтыя таксама ўжо трацяць цярплівасьць, а шмат хто ўжо страцў. Дык чаму ж мы ня можам нічога зьмяніць дзеля паляпшэньня сытуацыі? Хто альбо што віною таму? Адказ тут, шаноўнае спадарства, вельмі й вельмі просты. Гэтым "гальмом" – ёсьць жах. Жах перад моцаю, жах перад зьменамі, жах застацца бяз сродкаў да існаваньня.

Мы прызвычаіліся жыць так, як жывем. Хоць нас і не задавальняе цяперашняе становішча, але мы баімся зрабіць горш ды бальней. Мы зачыняем вочы й вушы, калі нехта нам кажа, што мы самі павінныя зьмяняць грамадзтва, што на кіраўніцтва Краіны не паўплывае ніхто апрача нас саміх. Мы, спадзяючыся на Захад, сядзім склаўшы ручкі, а трэба ж рабіць усё самім. Ня прыйдуць "**добрыя дзядзькі**" й ня зробяць за нас перамены. Мы й толькі мы павінны выцягнуць нашую краіну з таталітарнае багны.

Сяргей САКОЛЬСКІ

Навіны студэнцкага жыцьця – штотыднёва ў рэспубліканскай газэце "Студэнцкая думка". Яна пра ўсё, што цікавіць моладзь. Пра ўсё, чым жыве моладзь. Пра ўсё, чым клапоціцца моладзь.

Набыць газэту можна, патэлефанаваўшы ў Магілёве 22-97-82, а ўвечары – 25-57-85. Запытаць Алеся Асіпцова.

Памяці Сябра



12 красавіка на 73-м годзе жыцьця памёр Хведар Сямёнавіч Вайтовіч, нібыта звычайны маленькі чалавек. Але для мяне гэта – Постаць.

Я працаваў побач зь ім у пэдагагічным інстытуце на катэдры мэтодыкі выкладаньня матэматыкі амаль 20 год і меў магчымасьць угледзецца ў яго істоту, ацаніць яго мудрасьць і высокую чалавечнасьць.

Ён не абараняў кандыдацкай дысэртацыі і таму ня меў вучонага званьня і займаў невысокую выкладчыцкую пасаду. Па гэтай прычыне шмат хто на катэдры і на факультэце пазіраў на яго звысоку, нават паблажліва, але за кансультацыямі па рашэньні складаных задач школьнай матэматыкі прыходзілі менавіта да яго. Ягоны аўтарытэт быў тут бясспрэчным, што пацьвярджалася шматлікімі перамогамі ў конкурсах часопіса "Математика в школе".

Ён быў сьціплым чалавекам, і ягонай сьціпласьцю бессаромна карысталіся. Афіцыйна вучэбная нагрузка выкладчыка ВНУ за год складала ў часы СССР ад 450 да 1000 гадзін за год. Натуральна, што 1000 – гэта для Х.Вайтовіча. Былі гады, калі гэтая лічба ў яго перавышала тысячу. Ён маўчаў і працаваў.

Я прысьвяціў гэтаму чалавеку пераклад адной з найбольш пранізьлівых песьняў У.Высоцкага – "Адзін не страляў". Быў у ягонай біяграфіі аналягічны эпізод.

Ён меў багаты вопыт працы ў школе, і гэта зноў жа вылучала яго на фоне катэдральных тэарэтыкаў, якія нярэдка й працавалі зь дзецьмі толькі па сумяшчальніцтву. Свае напрацоўкі ён афармляў у кнігі, але пры жыцьці выйшла толькі адна, якая была раскупленая імгненна. Іншыя адсоўваліся, бо зьяўляліся кнігі "больш аўтарытэтных", кнігі, якія затым доўга пыліліся на паліцах кнігарняў. Цяпер на фізмаце маюць намер зрабіць пасьмяротнае выданьне твораў Х.Вайтовіча. Добры намер, – дай Бог яму зьдзейсьніцца.

Вэтэран вайны, ён вельмі добра разумеў В.Быкава і ня мог зразумець, нават абураўся тымі вэтэранамі, якія тупа падтрымоўвалі ўлады ў шальмаваньні пісьменьніка.

Калі на пачатку 90-х на катэдры пачыналі беларускамоўнае выкладаньне матэматыкі, старшы выкладчык Вайтовіч адным зь першых пачаў вяртаць сабе родную мову, і не адмовіўся ад яе пры пазьнейшым адступленьні.

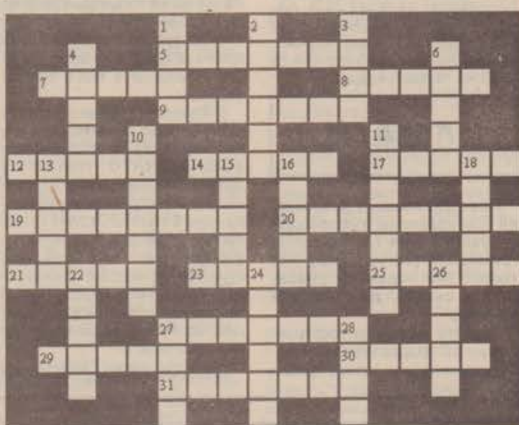
Актыўны сябра ТБМ, ён быў адным з арганізатараў беларускіх матэматычных алімпіяд, пра якія чытачы "ТМ" добра ведаюць.

Гэты чалавек быў Сумленьнем катэдры, як увогуле Сумленьнем у сваім асяродзьдзі.

Зямля стала прытулкам яго целу. Няхай Царства Нябеснае стане прытулкам яго душы!

Міхась Булавацкі

Марнуйце вольны час з карысьцю!



КРЫЖАВАНКА АД АНТОНА НІЗАЎЦАВА

Знайдзіце беларускія адпаведнікі наступных расейскіх слоў:

(Увага! Беларускія словы адпаведна правапісу Б.Тарашкевіча).

Па гарызанталі: 5.Болтун, пустомеля. 7.Полнолуние. 8.Пахарь. 9.Кусок. 12.Свора. 14.Распря, склока. 17.Алоэ. 19.Мракобес. 20.Свадьба. 21.Шарф. 23.Щенок. 25.Запятая. 27.Верстак. 29.Пляска. 30.Выжлица (охот.). 31.Бедро.

Па вэртыкалі: 1.Горшок с узким горлом. 2.Совет. 3.Юноша. 4.Цвет. 6.Потолок. 10.Немилость. 11.Бусы. 13.Почва. 15.Величие. 16.Ковёр. 18.Яблоко. 22.Скамейка. 24.Обшлаг. 26.Фурункул, чирей. 27.Визг. 28.Произведение.

Цэнтар Магілёва расквеціўся і пасьвятлеў. Гэтаму не замінаюць нават перакапаныя ходнікі і штогадовае, напярэдадні кожнага "ленінскага нараджэньня", касмэтычнае абнаўленьне фасадаў. Уражаньне сьвятла і сьвята надалі гораду абвесткі пра "NARODNY ALBOM".

Сустрэнемся, сябры, на канцэрце ўвечары 22 красавіка ў Палацы "Хімвалакно"!

Рэдактар Генадзь СУДНІК

Тыднёвік Магілёўскі

Аналітычна-інфармацыйная газэта, заснаваная Магілёўскай гарадзкой асацыяцыяй «КОЛА СЯБРОЎ».

Зарэгістраваная ў Дзяржкамітэце РБ па друку за № 831.

Штотыднёвік

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

212030, г. Магілёў, вул. Першамайская, 6-22.

Тэлефон: 31-04-15, Тэл./факс: 22-97-82, E-mail: krug@user.unibel.by Інтэрнэт: http://tydniovik.hypermart.net

Газэта надрукаваная афсэтным спосабам у Магілёўскай абласной друкарні імя Я.Свярдлова. Замова 15. Наклад 2000 асобнікаў.